

PRIVREDNA KOMORA VOJVODINE

Odbor za privredni sistem, ekonomsku politiku, razvoj, istraživanje i prestrukturiranje

QG 710-10

Aktuelna privredna kretanja u regionu AP Vojvodine
u periodu I-XII 2013. godine
(sa osvrtom na kretanje ukupne privrede R Srbije po regionima)

Novi Sad, februar, 2014. godine

Uvodni deo

Osnovni makroekonomski indikatori, za poslovnu 2013.godinu, beleže oporavak privredne aktivnosti vođen rastom industrije, ubrzanjem rasta izvoza i usporavanjem rasta uvoza, uz smanjenje spoljnotrgovinskog i tekućeg deficitu platnog bilansa, smanjenje inflacije, realni pad prosečne neto zarade i pad kreditne aktivnosti banaka. Posle recesije u prethodnoj godini, naznake oporavka privredne aktivnosti u 2013.godini, još uvek nisu zauzele stabilan trend rasta. Tu ocenu potvrđuje pad privredne aktivnosti industrije u četvrtom kvartalu 2013.godine, gde stabilnost održava samo rastući trend prehrambene industrije.

Realan ekonomski rast, meren BDP, zabeležen je u sva četiri kvartala 2013.godine, najvećim delom kao rezultat izrazito niske baze u istim kvartalima prethodne godine, potpomognut oporavkom poljoprivredne proizvodnje, kao i povećanjem korišćenja novih proizvodnjih kapaciteta automobilske i naftne industrije. Glavni izvori privrednog rasta u 2013. godini su rast neto izvoza, dok je negativan doprinos rastu privredne aktivnosti dala smanjena domaća tražnja i javna potrošnja.

Realni rast BDP u četvrtom kvartalu 2013. godine (fleš ocena), u odnosu na isti period prethodne godine, iznosio je 2,6%. U prvom kvartalu 2013.godine BDP je povećan po stopi od 3,0%, a u drugom kvartalu za 0,6% i trećem za 3,7%.

Prema proceni RZS R Srbije, ukupne ekonomске aktivnost u 2013.godini, merene BDP i iskazane u cenama prethodne godine, imaju realan rast po stopi od 2,4% u odnosu na prethodnu godinu (kada je zabeležen pad po stopi od -1,5%).

Prema poslednjim podacima, posmatrano po delatnostima, značajan realni **rast bruto dodate vrednosti (BDV), u trećem kvartalu 2013godine** zabeležen je u:

- sektoru poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (18,7%)
- sektoru snabdevanja električnom energijom, gasom i parom (20,5%),
- sektoru prerađivačke industrije (8,7%)
- sektor informisanja i komunikacije (12,5%)

Značajan **pad bruto dodate vrednosti** zabeležen je u:

- sektoru građevinarstva (- 26,0%)
- sektoru saobraćaja i skladištenja (- 3,5%)
- i sektoru finansijske delatnosti i osiguranja (-3,5%)

Prema poslednjim podacima RZS R Srbije za region AP Vojvodine, 2012.godine je pored dubokog pada poljoprivredne proizvodnje (-17,7%), zahvaljujući prelaznim zalihamama, održan trend rasta industrijske proizvodnje, uvećan izvoza, umanjen deficit robne razmene sa inostranstvom, i ostvaren najveći rast nacionalnog BDP (po stopi od 7,9%) u odnosu na ostale regije. Polazeći od ostvarenog rasta privredne aktivnosti u 2013.godini ,u odnosu na druge regije, za očekivati je da će vojvođanski region i dalje održi vodeći trend u rastu regionalnog BDP.

Rast ekonomska aktivnost privrede regiona AP Vojvodine, u 2013. godine potaknut a je rastom fizičkog obima poljoprivrede od 22,1%, rastom industrijske proizvodnje po stopi od 3,9%, ubrzanjem rasta izvoza (stopa rasta od 13,7%), usporavanjem rasta uvoza (rast

2,9%) i smanjenja spoljnotrgovinskog deficit za 24,6% u odnosu na nivo u prethodnoj godini.

Tabela 1. Uporedni pregled makroekonomskih indikatora za R Srbiju i region APV

Osnovni makroekonomski pokazatelji	Region APV <u>XII 2013</u> <u>XII 2012</u>	R Srbija <u>XII 2013</u> <u>XII 2012</u>	Region APV <u>I-XII 2013</u> <u>I-XII 2012</u>	R Srbija <u>I-XII 2013</u> <u>I-XII 2012</u>
BDP	I kv. 2,6%; II kv. 0,6%; III kv. 3,7%, IV kv.(fleš ocena) 2,6% *procena za 2013.godinu 2,4%			
Industrijska proizvodnja	- 9,3%	0,5%	3,9%	5,5%
Poljoprivreda- fizički obim-procena				22,1%
Gradevinarstvo-procena				-27,9%
Saobraćaj i skladištenje				2,2%
Spoljnotrgovinska razm. u mil. USD		10.763,5		35.157,4
% promene međ.g. stope		7,5%		16,6%
Izvoz u mil. USD		4.766,4		14.614,4
% promene međ.g. stope		13,7%		30,1%
Uvoz u mil. USD		5.997,1		20.543,0
% promene međ.g. stope		2,9%		8,5%
Spoljnotrgovinski deficit u mil. USD			-1.230,7	-5.928,6
% promene		-24,6%		-23,0%
Promet robe na malo (stalne cene)	-0,9%	0,6%	-5,5%	-5,1%
Potrošačke cene		2,2%		7,8%
Zarada po zaposlenom - realno	5,1%	5,2%	-1,7%	-1,9%
Zarada po zaposlenom nominalno	7,6%	7,5%	5,8%	5,7%
Anketna stopa nezaposlenosti: za R Srbiju 2013.godine - april stopa 24,1% , za oktobar stopa 20,1% ; za region APV 2013.godina - april stopa 24,8% , za oktobar stopa 23,1% ;				

Nešto brži rast industrijske proizvodnje i izvoza na nivou države u odnosu na privredna kretanja u vojvodjanskom regionu, u 2013.godini, potaknut je ugnavnom niskim novoom ovih agregata u istom periodu prethodne godine. (Rast industrijske proizvodnje Srbije potaknut je rastom započetog ciklusa proizvodnje motornih vozila u regionu Šumadije i Zapadne Srbije).

Međugodišnja stopa rasta industrije regiona AP Vojvodine, iznosi 3,9%, dok je industrijska proizvodnja na nivou R Srbije zabeležila rast od 5,5%. Industrijska proizvodnja regiona AP Vojvodine u decembru mesecu 2013.godine je manja za 9,3% u odnosu na nivo proizvodnje u istom mesecu prethodne godine. Ukupni nivo industrijske proizvodnje, u decembru 2013.godine, je nešto već od nivoa obima proizvodnje u istom mesecu prethodne godine i iznosi 0,5%. (Visoka stopa pada industrijske proizvodnje vojvođanskog regiona, u decembru mesecu 2013.godine, rezultat je velikog izvoznog posla u decembru mesecu prethodne godine u farmaceutskoj industriji (Hemofarm,Vršac). Ovakvi primeri ukazuju na je naša industrijska proizvodnja krhka i da iskakanje samo jednog većeg poslovnog sistema dovodi do velikog pada prerađivačke industrije a posledično i industrije ukupno.)

Povoljna kretanja u 2013.godine, zabeležena su i u izvozu privrede R Srbije koji je povećan za 30,1% u odnosu na isti period prethodne godine, dok je u regionu Vojvodine zabeležen rast izvoza od 13,7 %. Ukupni uvoz na nivou zemlje, u ovom periodu veći je za 8,5%, dok je u regionu AP Vojvodina povećan za 2,9% u odnosu na nivo u istom periodu prethodne godine. Povećanje izvoza i smanjenje uvoza, rezultiralo je manjem deficitu robne razmene na nivou zemlje za -23,0% a kod robne razmene regiona AP Vojvodine za -24,6%.

Zahvaljujući pozitivnim kretanjima u spoljnotrgovinskoj razmeni pritisci na domaćem deviznom tržištu su smanjeni i cene hrane su pale, što je rezultiralo sruštanje međugodišnje stope rasta inflacije na 2,2%. Potrošačke cene u decembru u odnosu na prethodni mesec su ostale skoro nepromenjene (index 100,2) i inflacija se vratila u granice dozvoljenog odstupanja od cilja. Povratak inflacije u granice cilja, rezultat je pada cena poljoprivrednih proizvoda, pada potrošnje, relativno visoke referentne kamatne stope koja suzbija trežnju i jedne opšte recesije u privredi.

Promet robe u trgovini na malo u regionu AP Vojvodine u 2013.godini je opao za -5,5% a na nivou R Srbija -5,1% u odnosu na nivo potrošnje u prethodnoj godini.

Prosečna zarada po zaposlenom u regionu AP Vojvodine realno je opala za -1,7% a na nivou R Srbije -1,9%.

Zaposlenih lica u AP Vojvodini prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, krajem decembra 2013. godine, u AP Vojvodini je bilo zaposleno 444.373 lica.

Prema najnovijim podacima NSZ AP Vojvodine, na kraju decembra 2013 godine registrovano je 199.770 nezaposlenih lica. U odnosu na to stanje na kraju 2012.godine, broj nezaposlenih je manji za 1.186 lica.

Skroman ekonomski oporavak privredne aktivnosti u 2013.godini, uz poreske reforeme krajem prethodne godine koje se odnose na promene velikog broja poreskih stopa i ukidanje značajnog broja kvazifiskalnih nameta, kao i ograničavanje plata u javnom sektoru i penzija, nije uticalo dovoljno na stabilizaciju fiskalnog sektora. Prema procenama, Fiskalnog saveta, deficit konsolidovanog budžeta sektora države na kraju 2013. godine dostići će 5,9% BDP a dug države do kraja godine iznosiće, prema procenama, oko 64% BDP.

U 2013.godini, u uslovima visoke neizvesnosti uzrokovane dužničkom krizom naše zemlje, dubokom krizom javnih finansija, niskim nivoom stranih direktnih investicija, višim kamatnim stopama u odnosu na okruženje, izraženom nelikvidnošću privrede, visokom stopom nezaposlenosti, sve ukazuje da više nema vremena za decenijsko odlaganje strukturnih reformi u javnom sektoru i reformskih procesa u ključnim oblastima privređivanja.

Poljoprivreda

Ratarska proizvodnja u 2013.godin i dalje zavisi od klimatskih uslova, koji su u 2013.godini bili dobri. I pored toga sto su se poljoprivredni proizvođači suočavali sa brojnim problemima pre svega finansijske prirode, kod svih osnovnih ratarskih useva ostvareni su veći prinosi nego u 2012.godini. Padavine u maju pogodovalle su pšenici, jer je to period nalivanja zrna koji je veoma važan za prinos. U vreme žetve je nije bilo padavina pa je sačuvan kvalitet pšenice. Problem razvrstavanja pšenice po kvalitetu izražen je i ove godine, pa zbog toga naša pšenica u izvozu je najmanje vrednovana. Kada je reč o jesenjim usevima kod svih osnovnih ratarskih useva ostvareni su veći prinosi nego u 2012.godini, a manje otkupne cene (osim kod šećerne repe).

Prema procenama Republičkog zavoda za statistiku, poljoprivredna proizvodnja, na području Srbije u 2013.godini vrednosno je veća za 26%. Rast proizvodnje zabeležen je u svim granama poljoprivredne proizvodnje, na šta su veliki uticaj imali dobri vremenski uslovi. Vrednosno posmatrano u biljnoj proizvodnji u 2013.godini zabeležen je rast od 42% u odnosu na 2012.godinu. Najveći rast vrednosti proizvodnje zabeležen je u proizvodnji žita 56%, zatim u voćarskoj proizvodnji 44%, proizvodnja industrijskog bilja 34%, povrća 21% i u vinogradarskoj proizvodnji ostvaren je rast vrednosti proizvodnje od 13%.

Takođe, prema predhodnim podacima Republičkog zavoda za statistiku, u Vojvodini, žetvene površine pod **pšenicom** (294.268 ha) veće su za 23% u odnosu na prošlu godinu, a ostvareni prosečan prinos od 5,47 t/ha veći je za oko 22% u odnosu na prinos ostvaren u 2012.godini. U Vojvodini je ukupno proizvedeno 1,611.029 tona zrna pšenice, što je za 50% više nego prošle godine.

**Tab.2 OSTVARENA PROIZVODNJA NAJVAŽNIJIH RATARSKIH USEVA
U AP VOJVODINI U 2012. I 2013.GODINI**

PROIZVODNJA	Ostvareno u 2012. godini			Ostvareno u 2013. Godini (preth.podaci)			Indexi 2013/2012		
	ha	t/ha	tona	ha	t/ha	tona	ha	t/ha	tona
Pšenica	237.326	4,5	1.062.949	294.275	5,5	1.617.068	124,0	122,2	152,1
Kukuruz	752.350	3,0	2.283.398	864.081	5,8	3.954.040	114,8	193,3	173,1
Šećerna repa	60.891	36,5	2.221.471	59.626	48,6	2.896.321	97,9	133,1	130,4
Suncokret	150.714	2,2	337.361	170.870	2,8	476.438	113,4	127,3	141,2
Soja	150.119	1,7	260.550	146.574	2,4	357.334	97,6	141,2	137,1

Otkupna cena pšenice na početku žetve iznosila je 17 din/kg, da bi zbog dobre ponude i smanjene tražnje usled velikih zaliha kod proizvođača brašna cena pala na 16 din/kg. Početkom septembra, zbog povećane izvozne tražnje došlo je do rasta cene pšenice. Trend rasta je zadržan do početka decembra kada je cena pšenice dostigla 21 din/kg. Naša pšenica je najskuplja ne samo u okruženju već i na širem međunarodnom tržištu, što može uticati na pad izvozne tražnje. Prema podacima "Žita Srbije" zaključno sa novembrom iz Srbije je izvezeno oko milion tona pšenice i brašna. Na berzi u Čikagu fjučers cene za isporuku pšenice u martu iznose 239 \$/t (din/kg). Cena pšenice na berzi u Mađarskoj, za isporuku u martu, 6.decembra

2013.godine imala je vrednost od 180 €/t (din/kg), dok na berzi u Francuskoj, za isporuku u januaru 2014. godine cena pšenice iznosi 210 €/t (din/kg).

Najveće površine na vojvođanskim poljima su pod **kukuruzom** i iznose oko 683 hiljade hektara. Prosečan prinos od 5,8 t/ha obezbeđuje proizvodnju od oko 3.957.000 tona što je za oko 73% više nego predhodne godine.

Prognoza da će berba kukuruza biti dobra, zastoj u izvozu, nelikvidnost domaće tražnje i mali stočni fond koji ne može da apsorbuje preostale zalihe starog kukuruza doveli su do pada cene kukuruza. Niske cene kukuruza bile su sve do oktobra kada je cena zrna kukuruza iznosila je 12,8 din/kg. Početkom decembra na domaćem tržištu kukuruzom se trgovalo po ceni od 16,5 din/kg. Na budimpeštanskoj berzi cena kukuruza 06.decembra, a za isporuku u martu sledeće godine iznosi 159 €/t (din/kg). Fjučers cene kukuruza na evropskim berzama zadržavaju isti nivo cena i u narednoj godini.

U ekonomskoj 2012/13 godini ostvaren je izvoz kukuruza u zrnu od 574.000 tona, a 632.000 tona zajedno sa proizvodina preračunatim u zrno. U odnosu na 2010/11 godinu ostvareni izvoz je za 73% manji.

Prema procenama RZS žetva **suncokreta** u Vojvodini je obavljena na 170.839 ha, što je za 13% više nego u 2012.godini. Sa ovih površina i uz prosečan prinos od 2,8t/ha ostvarena je proizvodnja od oko 477.000 tona zrna suncokreta. Rekordna proizvodnja suncokreta koja je ove godine zabeležena, rezultat je visokih prosečnih prinosa i većih površina pod suncokretom. Žetva suncokreta protekla je uz nezadovoljstvo proizvodača ovogodišnjim otkupnim cenama suncokreta. Viktoria logistic“ je u oktobru izašla sa cenom od 25 din/kg (bez PDV) za suncokret rod 2013.godine, koja je duplo manja u odnosu na prošlu godinu. Fjučers cene suncokreta na berzi u Budimpešti početkom decembra iznosi 321 €/t (36,9 din/kg).

Prema predhodnim rezultatima Republičkog zavoda za statistiku u Vojvodini je požnjeveno 147.000 hektara pod **sojom**. Ovogodišnji ostvareni prosečni prinos od 2,4 t/ha je u odnosu na prinos koji je ostvaren prošle godine manji za oko 40%. Suša koja je vladala krajem jula i u toku avgusta pretila je da dovede opet do smanjenja prinosa soje, ali su kasnije padavine uticale da prosečni prinosi budu na nivou petogodišnjeg proseka, a proizvodnja oko 360.000 tona zrna soje, što je za oko 38% više nego ostvarena proizvodnja u 2012.godini. Berzanske cene soje i sojine sačme u ekonomskoj 2012/13 godini bile su na visokom nivou zbog male prošlogodišnje proizvodnje i povećanog uvoza. U ovoj godini zabeležen je i rekordan uvoz zrna soje od 61.493 tona, dok je sojine sačme uvezeno najviše u poslednjih 7 godina (77.336 tona).

Cena soje rod 2013.godine koja se nudi na Produktnoj berzi u Novom Sadu iznosi 48,20-49 din/kg bez PDV, dok se cena sojine sačme kreće od 58 do 61 din/kg bez PDV.

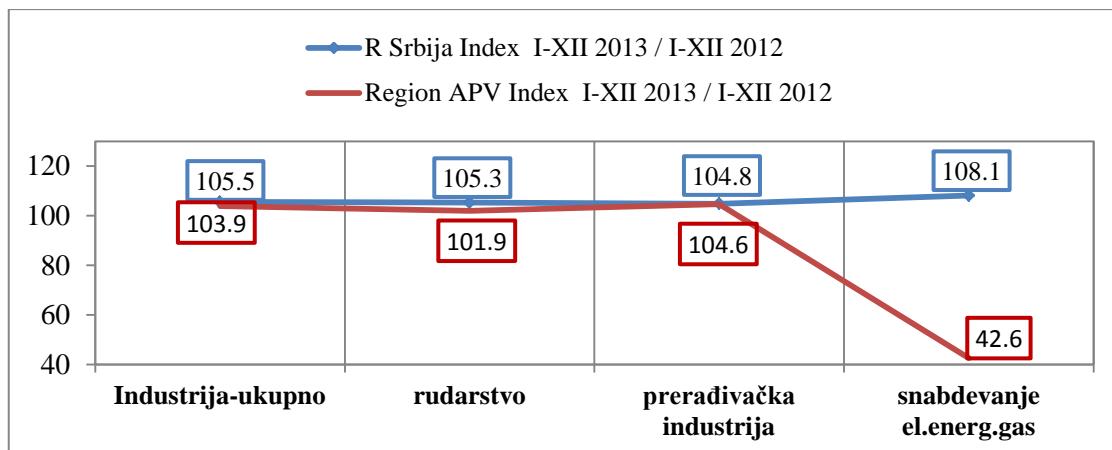
Prema saopštenju Republičkog zavoda za statistiku sa 60.101ha pod **šećernom repom** u Vojvodini uz prosečan prinos od 48 t/ha ostvarena je proizvodnja od 2.888.757 tona. Na približno istim površinama pod šećernom repom kao u 2012.godini ostvarena proizvodnja ove godine je veća za oko 30%. Na osnovu inspecijskih izveštaja o šećernoj repi, prosečna digestija iznosi 15,88. Od ovogodišnje proizvodnje šećere repe može biti proizvedeno oko 400.000 tona šećera, što će biti dovoljno za domaće potrebe i preferencijalni izvoz za EU, kao i viškovi namenjeni pres svega tržištu CEFTA.

Iako su vremenski uslovi za setvu pšenice ove godine bili povoljni, cene inputa niže u odnosu na prošlu godinu, a fjučers cena pšenice na evropskim berzama u vreme setve ima tendenciju blagog rasta, poljoprivredni proizvođači nisu bili zainteresovani za setvu pšenice na većim površinama. Prema prvim procenama **setva pšenice u Vojvodini** obavljena je na oko 270.000 ha, što je za oko 9% manje zasejanih površina pod pšenicom nego u jesen 2012.godine.

Industrija

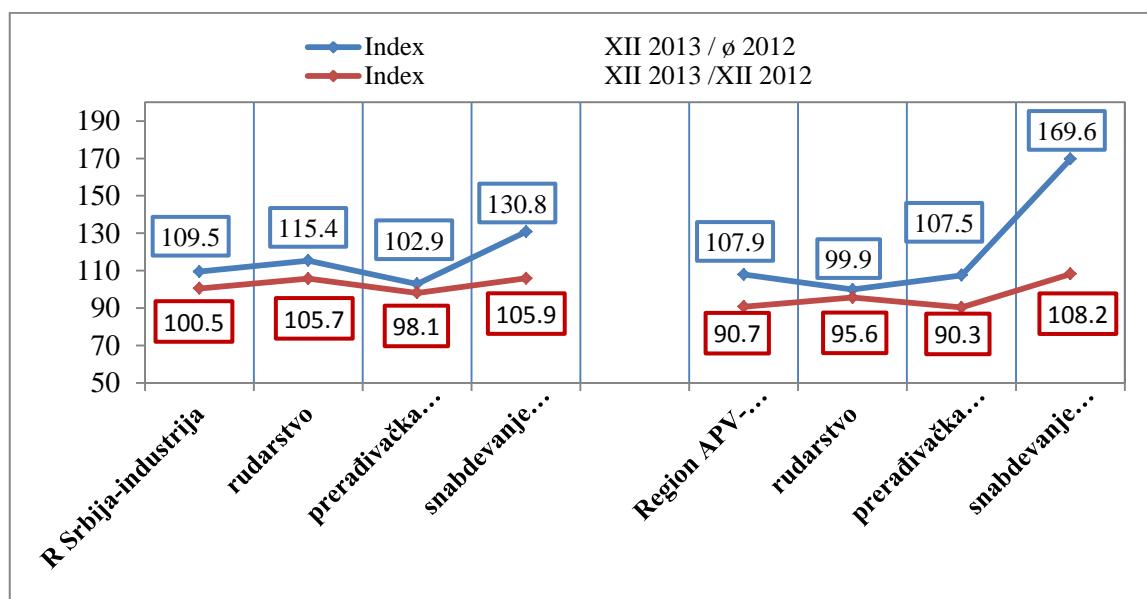
Industrijska proizvodnja vojvođanskog regiona, u periodu januar-decembar 2013. godine, veća je za 3,9% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po sektorima, rast obima proizvodnje je potaknut rastom proizvodnje u sektoru prerađivačke industrije za 4,6% i u sektoru rudarstva za 1,9%. U sektoru snabdevanja električnom energijom, gasom, parom i klimatizacijom, zabeležena je duplo manja proizvodna aktivnost (index 42,6%).

Graf. 1. Kretanje industrijske proizvodnje po sektorima za period I-XII 2013.godine / I-XII 2012.godine

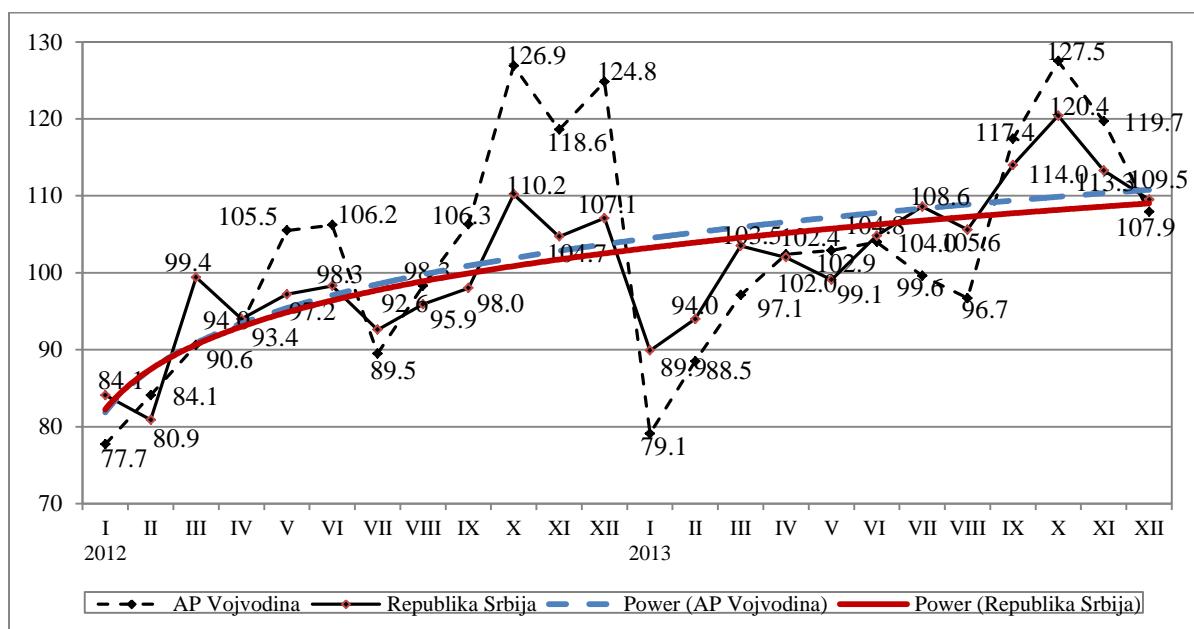
Posmatrano ukupno, rast industrije, na nivou R Srbije u 2013.godini je ostvaren po stopu od 5,5% i beleži rast u sva tri sektora proizvodnje. Proizvodna aktivnost u sektoru rudarstva uvećana je za 5,3%, u prerađivačkoj industriji za 4,8% i sektoru snabdevanja električnom energijom, gasom, parom i klimatizaciji za 8,1%.

Graf.2. Kretanje industrijske proizvodnje po sektorima u XII 2013.godine / XII 2012.godine i ø 2012.godine

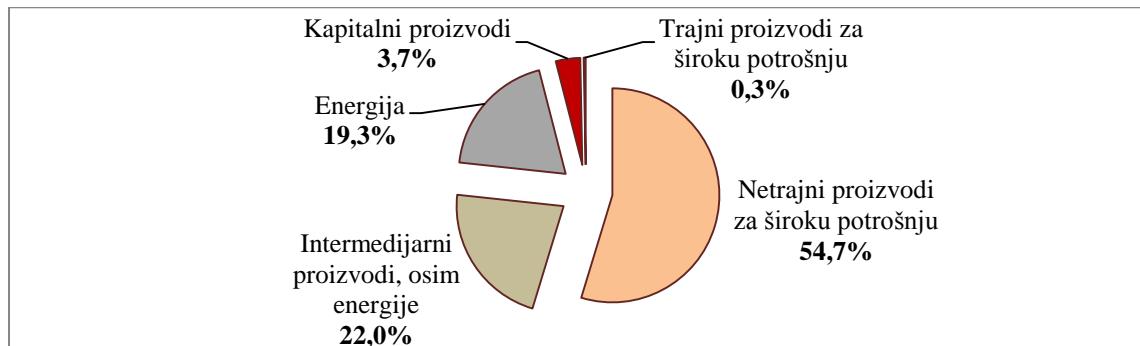
Fizički obim industrijske proizvodnje regiona AP Vojvodine, u decembru mesecu 2013. godine manji je za 9,3% od ostvarene proizvodnje u decembru 2012. godine (R Srbija rast od 0,5%). Rast industrijske proizvodnje u vojvodanskom regionu, u ovom mesecu zabeležen je jedino kod sektora snabdevanja električnom energijom, gasom, parom i klimatizaciji za 8,2%, dok je pad proizvodnje zabeležen u sektoru prerađivačke industrije za 9,7% i u sektoru rudarstva za 4,4%. U okviru prerađivačke industrije u zadnjem kvartalu 2013. godine, prehrambena i duvanska industrija, zauzimaju stabilan trend rasta što će biti značajno i za narednu godinu. Decembarska industrijska proizvodnja vojvodanskog regiona je veća i od prosečanog nivo proizvodnje u 2012. godini (+7,9%) i to kao rezultat, pre svega, većeg obima prehrambene industrije za 6,5%, proizvodnje osnovnih farmaceutskih proizvoda za 5,5%, proizvodnje derivata nafte za 61,6%, hemikalija i hemijskih proizvoda za 58,5%, proizvodnje od gume i plastike za 10,1% i proizvodnje motornih vozila i prikolica za 44,7%.

**Graf.3. Indeksi industrijske proizvodnje (mesec 2013/Ø2012=100)
sa trendom kretanja**

U periodu januar-decembar 2013. godine u odnosu na isti period 2012. godine, posmatrano po nameni proizvodnje, a sa aspekta visine učešća u ukupnoj industrijskoj proizvodnji regiona AP Vojvodine, zabeležen je:

**Graf.4. Industrijska proizvodnja po nameni
u 2013. godine (učešće u %)**

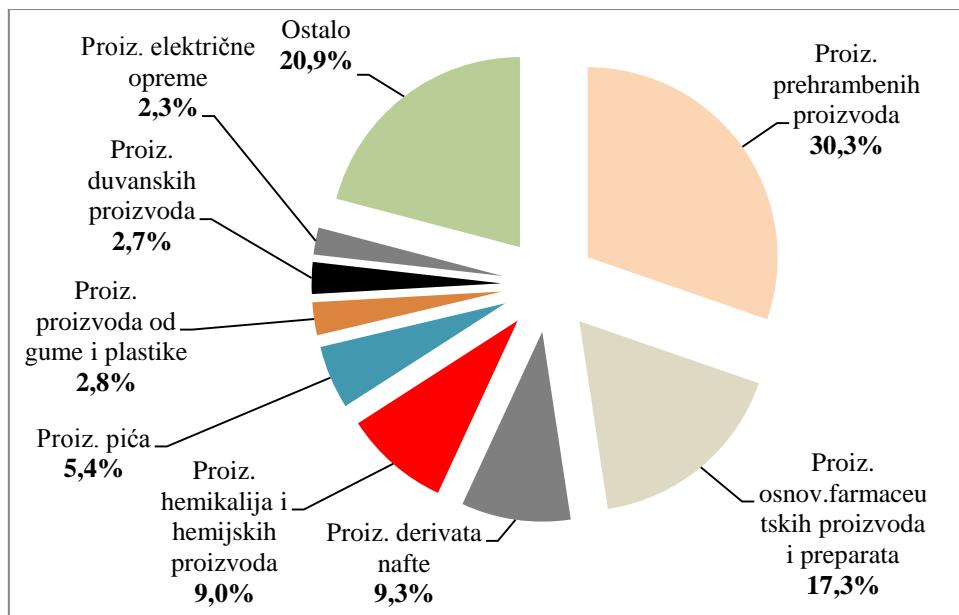
- rast proizvodnje od 2,3% kod intermedijarnih proizvoda, osim energije (učešće **22,0%**),
- rast proizvodnje od 35,4 % kod energije (učešće **19,3%**),
- pad proizvodnje od 3,1% kod netrajnih proizvodi za široku potrošnju (učešće **54,7%**),
- pad proizvodnje od 7,1% kod kapitalnih proizvoda (učešće **3,7%**) i
- pad proizvodnje od 28,0% kod trajnih proizvoda za široku potrošnju (učešće **0,3%**).

U prerađivačkoj industriji (čiji obim proizvodnje u ovom periodu čini 89,9% ukupne industrije Vojvodine) zabeležena je međugodišnja stopa rasta od 4,6% koja je podržana rastom u 10 od ukupno 24 oblasti prerađivačke industrije. Učešće oblasti koje beleže trend rasta čine 42,0% prerađivačke industrije regionalne.

Najizrazitiji rast ostvaren je u proizvodnji osnovnih farmaceutskih proizvoda 5,8% (učešće 17,3%), proizvodnji derivata nafte za 50,2% (učešće 9,3%), proizvodnji hemikalija i hemijskih proizvoda za 46,9% (učešće od 9,0%), proizvodnji proizvoda od gume i plastike 5,7% (učešće 2,8%), proizvodnji motornih vozila i prikolica 37,1% (učešće 1,9%), štampanje i umnožavanje audio/video zapisa 8,6% (učešće 1,0%) i u proizvodnji tekstila 7,9% (0,3%).

Najizrazitiji pad sa najvećim uticajem na trend kretanja prerađivačke industrije je pad prehrambene industrije od 6,2% (učešće 30,3%), proizvodnja pića od 6,2% (učešće 5,4%), proizvodnje duvanskih proizvoda od 21,3% (učešće 2,7%), proizvodnje električne opreme od 27,6% (učešće 2,3%), proizvodnje papira 4,0% (učešće 1,3%) i proizvodnje odevnih predmeta 0,1% (učešće 1,1%).

Graf.5. Struktura prerađivačke industrije po oblastima za decembar 2013. godine (učešće u %)

Posmatrano po oblastima i veličini uticaja na kretanje ukupne prerađivačke industrije regionalne, u periodu januar-decembar 2013. godine u odnosu na isti period 2012. godine, prvi pet ostvarile su:

- proizvodnja prehrambenih proizvoda (učešće 30,3%), pad od 6,2%;

- proizvodnja osnov. farmac. proizvoda i preparata (učešće 17,3%), rast od 5,8%;
- proizvodnja derivata nafte (učešće 9,3%), rast od 50,2% i
- proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda (učešće 9,0%), rast od 46,9%;
- proizvodnja pića (učešće 5,4%), pad od 6,3%.

Učešće ovih oblasti u prerađivačkoj industriji je 71,3%.

Zalihe gotovih proizvoda u industriji vojvođanskog regiona u decembru 2013. godine veće su za 5,3% u odnosu na ostvarene u istom mesecu prethodne godine.

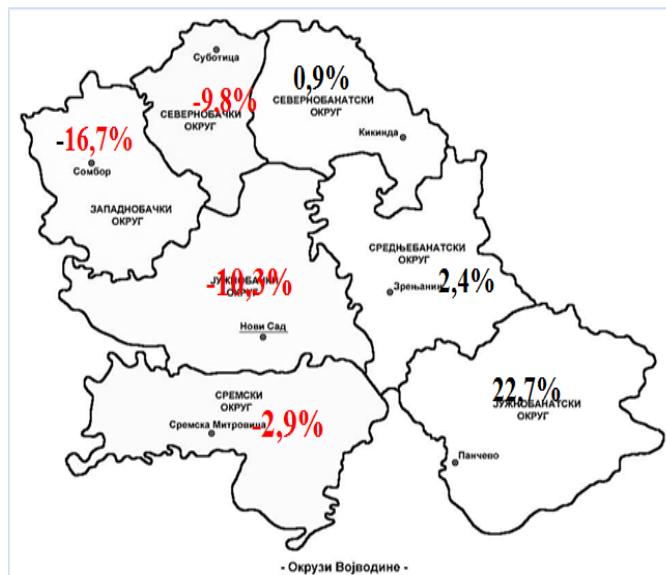
Posmatrano sektorski, zalihe su opale za 18,5% u sektoru rudarstva, a u sektoru prerađivačke industrije porasle su za 5,6%.

Posmatrano po nameni proizvoda, zalihe gotovih proizvoda su, u istom periodu, porasle: kod kapitalnih proizvoda za 14,0%, kod netrajnih proizvoda za široku potrošnju za 11,4%, kod intermedijarnih proizvoda, osim energije za 3,4%, a opale su kod trajnih proizvoda za široku potrošnju za 59,0% i kod energije za 17,2%.

(Pregled kretanja industrije po sektorima, oblastima i granama delatnosti privrede AP Vojvodine , za decembar i period januar-decembar 2013 je dat je u Prilogu ove Informacije, strana 35.)

Rast industrijske proizvodnje vojvođanske privrede, u 2013 godinu, posmatrano po subregionima (NUT3) je potaknut rastom proizvodnje u južnobanatskom okrugu (stopa rasta 22,7%), srednjobanatskom (stopa rasta 2,4%) i severnobanatskom okrugu (stopa rasta 0,9%), dok je u ostalim zabeležen pad proizvodnje.

U južnobanatskom okrugu, zabeležena je visoka stopa rasta prerađivačke industrije (22,7%), koja je potaknuta dvostruko većom proizvodnjom hemikalija i hemijskih proizvoda (za 101,3%), povećanom proizvodnjom derivata nafte (59,2%) i osnovnih farmaceutskih proizvoda (za 5,9%), rastom proizvodnje od gume i plastike (17,7%) i osnovnih metala (32,2%).

U srednjobanatskom okrugu rast je zabeležen kod proizvodnje metalnih proizvoda, skoro udvostručen (186,4%), proizvodnje motornih vozila i prikolica (55,9%), kao i popravke i montaže mašina (123%), prerade drveta i proizvoda od drveta (15,6%) i proizvodnje odevnih predmeta(11,9%).

U 2013. godine, industrijska proizvodnja južnobačkog okruga u kome se se stvara više od pola BDV AP Vojvodine, zabeležila je pad prerađivačke industrije od -10,3%.

Robna razmena sa inostranstvom

Prema podatcima obrađenim od strane Informacionog centra PKV, vrednost spoljnotrgovinske razmene privrednih subjekata vojvođanskog regiona u 2013.godini, je realizovana u iznosu od 10.837,6 mil. USD a čini povećanje po stopi od 12,4% u odnosu na prethodnu godinu. Vrednost izvoza je zabeležena u iznosu od 4.936,5 mil.USD,a uvoza u vrednosti od 5.901,5 mil. USD što čini povećanje po stopi od 15,4% i 10,1% u odnosu na prethodnu godinu. Deficit spoljnotrgovinske razmene iznosi 965,5 mil.USD što je za 10,9% manje u odnosu na iznos deficita u prethodnoj godini.

Tabela 3. Kretanje robne razmene AP Vojvodine sa inostranstvom (u mil.USD)

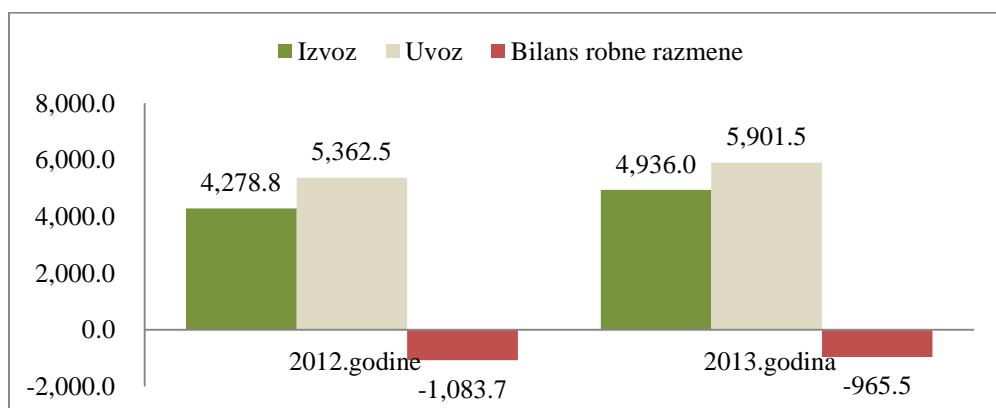
Elementi	Vrednaost I-XII 2012.	Vrednost I-XII 2013.	Index 2013./2012.	% učešća u R Srbije
IZVOZ	4.278,8	4.936,5	115,4	33,8
UVOZ	5.362,5	5.901,5	110,1	28,7
Ukupna robna razmena	9.641,2	10.837,6	112,4	30,8
Bilans robne razmene	-1.083,7	-965,5	89,1	16,3
% pokrivenosti uvoza izvozom	79,8	83,6		

Izvor podataka: Informacioni centar PKV

Istovremeno je zabeleženo povećanje pokrivenosti uvoza izvozom sa 79,8% (u 2012. godini) na 83,6% u 2013.godine.

U 2013.godini,vojvođanski privrednici su realizuovali 30,8% robne razmene Republike Srbije i to u ukupnom izvozu su učestvovali sa 33,8% a u ukupnom uvozu sa 28,7%.

Graf.6. Pregled kretanja robne razmene regiona AP Vojvodine (u mil. USD)

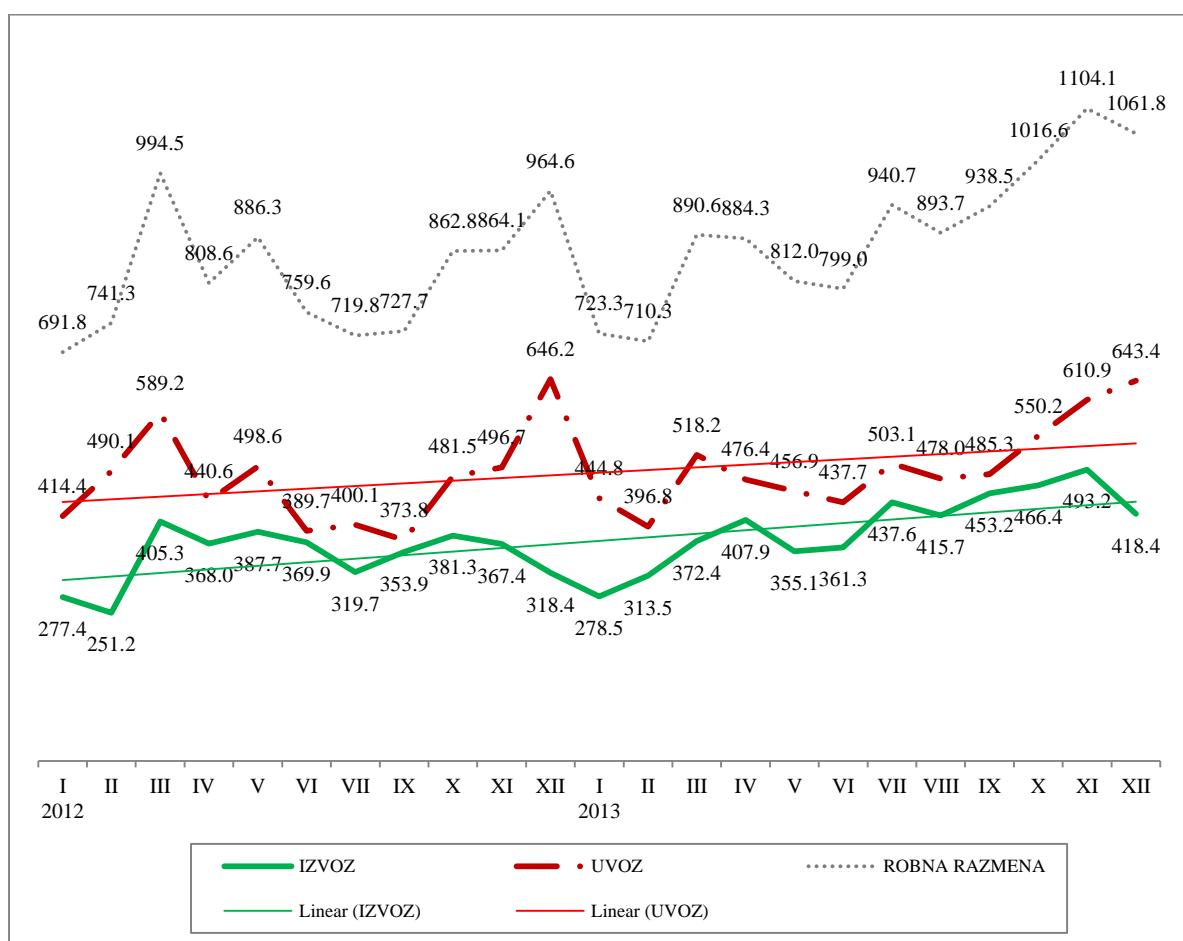
Izvor podataka: Informacioni centar PKV

(Kako je došlo do značajne razlike u prethodnim podacima spoljnotrgovinske razmene na nivou regiona AP Vojvodine obrađenih od strane našeg Informacionog centra PKV i zvaničnih podataka od strane RZS R Srbije,Saopštenje ST 15, od 31.01.2014.godine, u

daljem tekstu koristićemo podatke zvanične statistike. Razlika je nastala za iznose koji se vode pod stavkom nerazvrstano u navedenom Saopštenju RZS R Srbije.)*

Prema podatcima RZS R Srbije, u 2013.godini, izvoz Regionala Vojvodine je realizovan u iznosu od 4.766,4 mil USD, što čini povećanje po stopi od 13,7%, a uvoz u vrednosti od 5.997,1 mil.USD, što je 2,9% više u odnosu na vrednost robne razmene u prethodnoj godini. Obzirom da je ostvareno intenzivnije povećanje izvoza u odnosu na neznatno povećanje uvoza došlo je do smanjenja deficit-a za 24,6%, a pokrivenost uvoza izvozom iznosi 79,5%.

Graf.7. Mesečna dinamika kretanja izvoza, uvoza i robne razmene regiona AP Vojvodine (mil.USD)

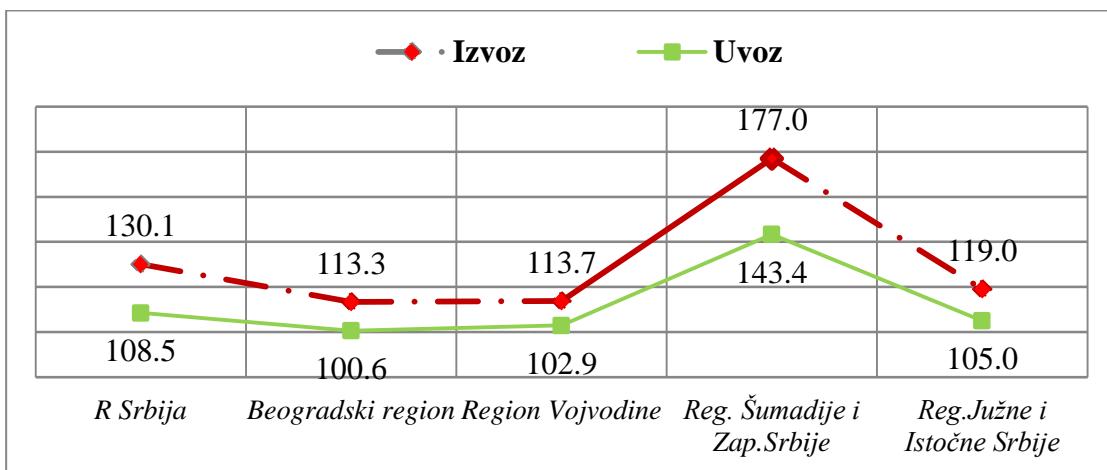

Izvor podataka:Saopštenje ST 15 br.27 31.01.2014.g, RZS RS

U periodu januar-decembar 2013.godine, na nivou R Srbije je realizovano značajno povećanje izvoza od 30,1% koje je potaknuto u najvećoj meri povećanjem korišćenja novih kapaciteta u proizvodnji motornih vozila i prikolica kao i eksploraciji sirove nafte i prerade nafte. (Posmatran po proizvodnom principu KD, zabeležen je 2,9 puta veći izvoz motornih vozila i prikolica u vrednosti od 2.605,0 mil. USD, ali ono što zabrinjava je povećanje vrednost uvoza iste delatnosti u iznosu 2,618,8 mil. USD.)

Posmatrano regionalno (NUTS2), u 2013. godini, zabeležen je rast izvoza u Beogradskom regionu za 13,3%, regionu AP Vojvodine povećanje za 13,7%, u regionu Šumadije i Zapadne Srbije povećanje za 77,0% i u regionu Južne i Istočne Srbije za 19,0% u odnosu na isti period prethodne godine.

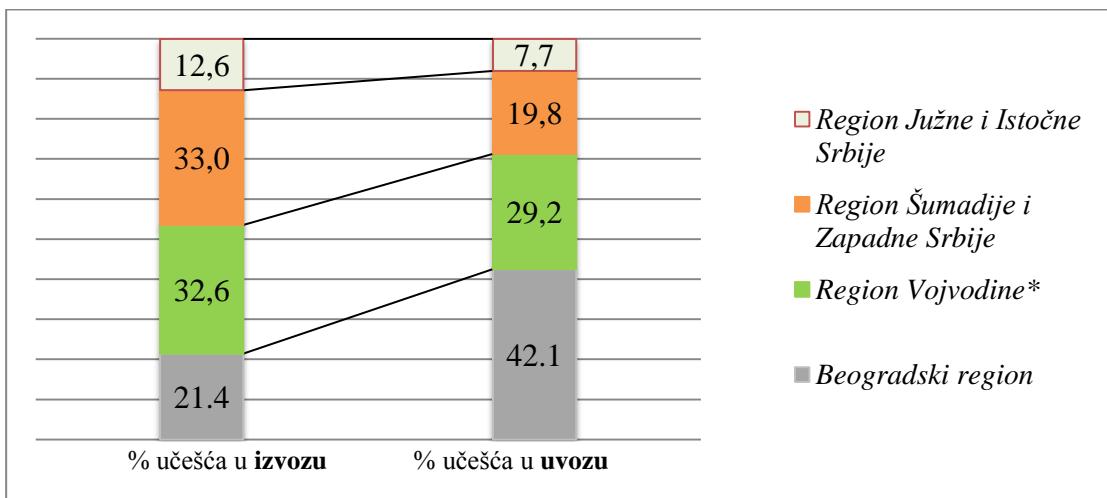
Graf.8.Pregled kretanja vrednosti robne razmene R Srbije po regionima za period I-XII 2013/I-XII 2012

Izvor podataka:Saopštenje ST 15 br.27 31.01.2014.g., RZS RS

Ukupna vrednost uvoza na nivou R Srbije u 2013.godini, je povećana za 8,5%, kao rezultat povećanja realizovanog uvoza u regionu Šumadije i Zapadne Srbije za 43,4% (posmatran po proizvodnom principu KD, zabeležen je dva puta veći uvoz za proizvodnju motornih vozila i prikolica (index 205,5).

Graf. 9. Učešće regiona(NUTS2) u ukupnom izvozu i uvozu u 2013.godini*

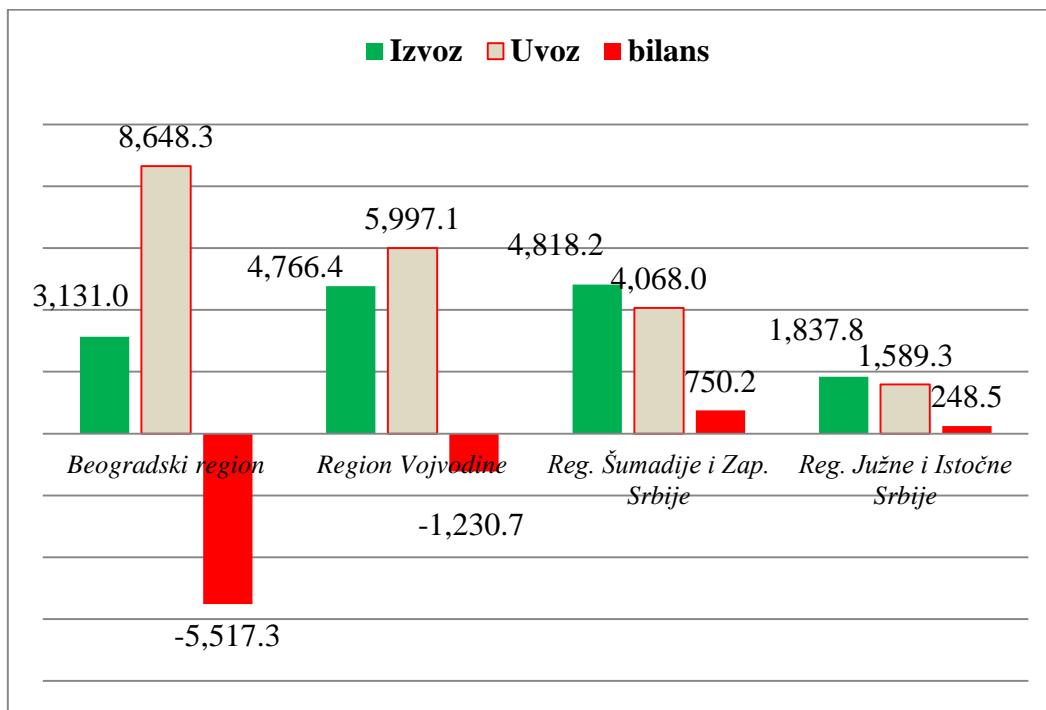
Izvor podataka:Saopštenje ST 15 br.27 31.01.2014.g., RZS RS

Promena strukture robne razmene, u korist izvoza i uvoza delatnosti proizvodnje motornih vozila, uticala je na promenu učešća regiona u ukupnoj robnoj razmeni. Na bazi podataka RZS R Srbije, u 2013.godini, u ukupnom izvozu, Region Vojvodine učestvuje sa 32,6%, Region Šumadije i Zapadne Srbije sa 33,0%, Beogradski region 21,4% i Region Južne i Istočne Srbije učestvuje sa 12,6%. Od ukupnog izvoza, 0,4% vrednost nije razvrstano po regionim.

Izvoz i uvoz po regionima dat je prema sedištu vlasnika robe u momentu prihvatanja carinske deklaracije. Tako se uvoz nafte i gasa, evidentira u Regionu AP Vojvodine i manji deo u Beogradskom regionu, a to su energenti za ukupnu teritoriju R Srbije. *

U realizaciji uvoza, Beogradski region je učestvovao sa 42,1%, Region Vojvodine sa 29,2%, region Šumadije i Zapadne Srbije sa 19,8% i region Južne i Istočne Srbije sa 7,7%. Od ukupnog uvoza, 1,2% vrednosti je nerazvrstano po teritorijama.

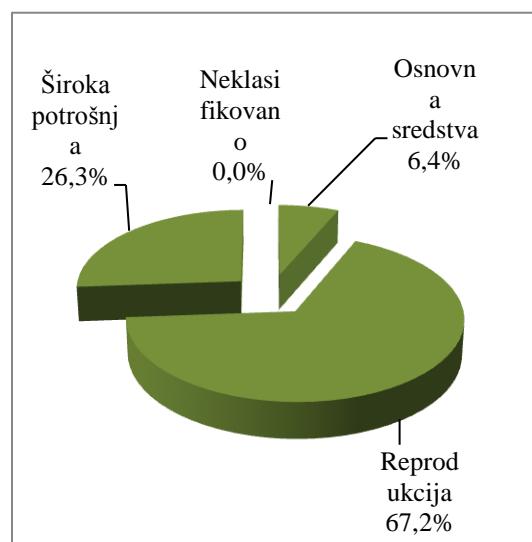
Graf.10. Pregled realizovane vrednosti robne razmene R Srbije po regionima(NUTS2) u 2013.godine

Izvor podataka: Saopštenje ST 15 br.27/ 31.01.2014, RZS RS

Struktura robne razmene AP Vojvodine sa inostranstvom - po nameni proizvoda

Graf.11. Struktura izvoza po nameni proizvoda

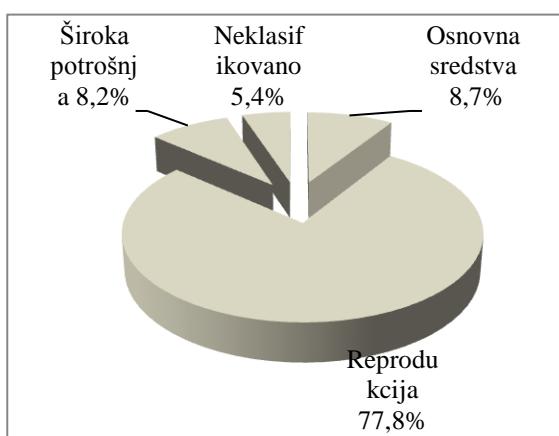
U ostvarenom izvozu Regiona AP Vojvodine u 2013.godine, posmatrano po namenama proizvoda, dominantnu vrednost ima izvoz materijala za reprodukciju (3.204 mil.USD), čini 67,2% izvoza i veći je za 15,6% u odnosu na prethodnu godinu. Izvoz robe za široku potrošnju čini 26,3% ukupne vrednosti izvoza i veći je za 11,5% u odnosu na 2012. godine. Izvoz osnovnih sredstava je zabeležio povećanje od 4,1% u odnosu na prethodnu godinu i čini tek 6,5% ukupnog izvoza.

Tabela 4. Kretanje izvoza AP Vojvodine - po nameni proizvoda (mil USD)

I Z V O Z	2012.g.	% učešća	2013.g.	% učešća	Index
Osnovna sredstva	294,1	7,0	306,3	6,4	104,1
Reprodukcijska	2.771,8	66,1	3.204,1	67,2	115,6
Široka potrošnja	1.126,0	26,9	1.255,9	26,3	111,5
Neklasifikovano	0,1	0,0	0,1	0,0	-
UKUPNO:	4.191,9	100,0	4.766,4	100,0	113,7

Izvor podataka: Saopštenje br.27 ST 15, RZS RS

**Graf.12. Struktura uvoza
po nameni proizvoda**

Na uvoznoj strani najveće učešće ima materijala za reprodukciju (77,8%) u iznosu od 4.663,7 mil. USD, što predstavlja povećanje od 2,4% u odnosu na prethodnu godinu. Uvoz osnovnih sredstava je ralizovan u iznosu od 518,9 mil.USD a to čini smanjenje po stopi od 10,1% i predstavlja tek 8,7% ukupnog vojvođanskog uvoza. Smanjen je i uvoz robe široke potrošnje za 2,6% i učestvuje 8,2% u ukupnom uvozu regiona. Takođe je povećan uvoz neklasifikovanih proizvoda i to za 72,1%, (učešće 5,3% ukupnog uvoza).

Najveće učešće u strukturi izvoza po namenama proizvoda, zabeleženo je kod izvoza proizvoda za reprodukciju sa čime ne možemo biti naročito zadovoljni, jer to i dalje ukazuje na dominantan izvoz proizvoda niže faze obrade.

Učešće izvoza osnovnih sredstava je neznatno smanjeno sa 7,0% na 6,4% kao i učešće robe za široku potrošnju sa 26,9% na 26,3%, dok je učešće sredstava za reprodukciju neznatno povećano, sa 66,1% na 67,23%.

Kretanja u strukturi uvoza su nepovoljnija u odnosu na uvoznu strukturu iz istog perioda 2012. godine, jer je uvoz osnovnih sredstava, kao najneophodniji, zabeležio smanjenje od 10,1% i time je smanjeno učešće u strukturi sa 9,9% na 8,7%.

Visoko učešće sredstava za reprodukciju u ukupnom izvozu i uvozu ukazuju, da naši preduzetnici a i industrija sve više radi lon-poslove (poslovi oplemenjivanja, doradu, obradu i sl.poslovi).

Tabela 5. Kretanje uvoza AP Vojvodine- po nameni proizvoda (mil.USD)

U V O Z	2012.g.	% učešća	2013. g	% učešća	Index
Osnovna sredstva	576,9	9,9	518,9	8,7	89,9
Reprodukcijska	4.555,5	78,2	4.663,7	77,8	102,4
Široka potrošnja	505,3	8,7	492,4	8,2	97,4
Neklasifikovano	187,2	3,2	322,1	5,4	172,1
UKUPNO:	5.824,9	100,0	5.997,1	100,0	103,0

Izvor podataka: Saopštenje br.331 ST 15, Republički zavod za statistiku

Struktura robne razmene AP Vojvodine sa inostranstvom- po proizvodima

Godinama unazad u strukturi robne razmene AP Vojvodine sa inostranstvom uočava se znatno veći broj proizvoda koji se uvoze u odnosu na broj izvoznih proizvoda što je prisutno i u posmatranom periodu 2013. godine.

U tabeli je dat pregled 15- najznačajnijih izvoznih i uvoznih proizvoda.

Tabela 6. Najznačajniji proizvodi u robnoj razmeni AP Vojvodine (u 000 USD)

IZVOZ	Vrednost	% učešća	UVOZ	Vrednost	% učešća
Šećer beli	170.936	3,5	Nafta, sirova	1.247.348	21,1
Pšenica i napolica	165.407	3,4	Gas prirodni u gas. stanju	547.379	9,3
Kukuruz, ostalo	139.627	2,8	Setovi provod. za paljenje	106.380	1,8
Ost. lekovi, za maloprop.	130.889	2,7	Gasna ulja teška	67.064	1,1
Pokrivači podova i tapete	115.626	2,3	Urea	63.971	1,1
Poluproizvodi valjani	113.940	2,3	Propan, tečni	61.907	1,0
Polietilen,veće spec. gustin	111.476	2,3	Naftni gasovi	53.121	0,9
Set. provodnika za paljenje	103.838	2,1	Otpaci, od gvožđa/čelika	47.801	0,8
Butumen od nafte	100.773	2,0	Ulja teška, za podmazivanje	47.065	0,8
Ulje od suncokreta, jestivo	89.171	1,8	Automobili,dizel, polovni	43.685	0,7
Polietilen manjesp.gustin	83.571	1,7	Pogače uljane od soje	40.833	0,7
Propen (propilen)	64.612	1,3	Monoamonij.fosfat i meš..	39.794	0,7
Motorni benzin, ostali	62.031	1,3	Poli (vinil hlorid) emulzioni	31.590	0,5
Creva veštačka	60.274	1,2	Ost. proiz. od plast. masa	29.684	0,5
Prekidači strujnih kola,autom.	59.706	1,2	Delovi karoserija ostali	29.245	0,5
Delovi za klipne motore	55.328	1,1	Ost. lekovi, za maloprodaju	27.656	0,5
Ulje od suncokreta, sirovo	54.637	1,1	Kafa, nepržena	26.760	0,5
Ulja za loženje	53.305	1,1	Del. izolacioni od plast.	26.041	0,4
Sastavljene podne ploče	53.302	1,1	Del. i prib za maš. za štamp.	24.912	0,4
Pivo, od slada, u bocama	50.237	1,0	Dubriva -sadrže N, P i K	22.868	0,4

Izvor podataka: Informacioni centar PKV

Robna razmena sa inostranstvom-po stepenu razvijenosti zemalja

U okviru robne razmene Regionala AP Vojvodine sa inostranstvom, u 2013. godini, posmatrano po stepenu razvijenosti zemalja sa kojima se odvija robna razmena, evidentno je da 56,4% tržišta su zemlje u razvoju a 43,5 % su tržišta industrijski razvijenih zemalja.

Izvoz regionala na tržišta industrijski razvijenih zemalja iznosio je 2.253,6 mil.USD, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje po stopi od 24,0%. Učešće izvoza na ova tržišta u ukupnom izvozu učestvuje sa 47,3%.

Izvoz na tržišta zemlja u razvoju iznosi 2.511,1 mil.USD, što je za 5,8% više u odnosu na prethodnu godinu i čini 52,7% ukupnog izvoza.

Što se tiče uvoza, procentualno veće učešće uvoza je ostvareno iz zemalja u razvoju i iznosi 59,3% ukupnog uvoza a uvoz iz industrijsko razvijenih zemalja čini 40,6%.

Struktura uvoza, posmatrano po stepenu razvijenosti zemalja najviše je determinisana uvozom prirodnog gasa i nafte sirove, čije učešće u 2013.godini, u ukupnom uvozu iznosi 30,4%.

Tab. 7. Kretanje robne razmene Regiona AP Vojvodine sa inostranstvom- po stepenu razvijenosti zemalja (mil. USD)

Industrijski razvijene zemlje

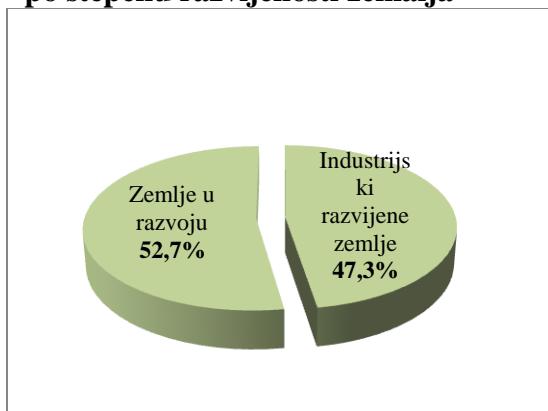
	2012.g.	% učešća	2013.g.	% učešća	Index
IZVOZ	1.817,2	43,3	2.253,6	47,3	124,0
UVOZ	2.447,0	42,0	2.432,8	40,6	99,4
UKUPNO	4.264,2	42,6	4.686,4	43,5	109,9
SALDO	-629,8	38,6	-179,2	14,6	28,5
% pokriv.uvoza- izvozom	74,3		92,6		

Zemlje u razvoju

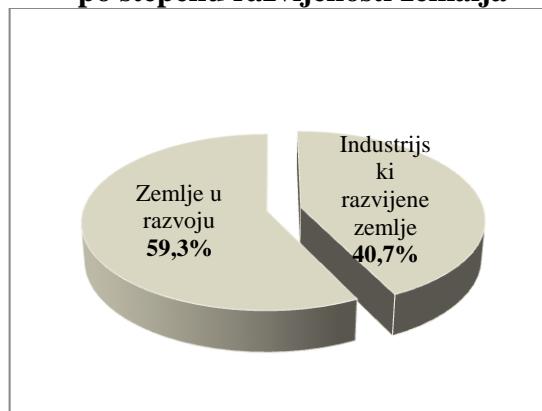
	2012.g.	% učešća	2013.g.	% učešća	Index
IZVOZ	2.374,0	56,7	2.511,1	52,7	105,8
UVOZ	3.371,9	57,9	3.556,8	59,3	105,5
UKUPNO	5.746,0	57,4	6.067,9	56,4	105,6
SALDO	-997,8	61,1	-1.045,7	85,0	104,8
% pokriv.uvoza- izvozom	70,4		70,6		

Izvor podataka: Saopštenje br.27. ST 15, Republički zavod za statistiku

Graf.13. Struktura izvoza regiona APV po stepenu razvijenosti zemalja

Graf.14. Struktura uvoza regiona APV, po stepenu razvijenosti zemalja

Uporedni podaci sa prethodnom godinom ukazuju, na povećanje učešća izvoza u industrijski razvijene zemlje uz smanjenje učešća izvoza u zemlje u razvoju, odnosno manje povećanje učešća uvoza iz zemalja u razvoju u odnosu na smanjenje učešća uvoza iz razvijenih zemalja.

U skladu sa tim, smanjeno je učešće deficit iz razmene sa razvijenim zemljama uz istovremeno povećanje učešća deficit iz razmene sa zemljama u razvoju.

Robna razmena sa inostranstvom-po najznačajnijim grupacijama zemalja

U 2013. godine vojvođanski privrednici su ostvarili najznačajniji izvoz u zemlje Evropske Unije (62,3%), izvoz u zemlje CEFTA regiona predstavlja 22,0%, dok izvoz u Ostale zemlje predstavlja 15,3% ukupnog izvoza.

Najveći deo uvoza ostvaren je iz Ostalih zemalja u vrednosti od 2.294 mil.USD, što čini 49,4% ukupnog uvoza. (Uvoz iz R. Federacije, koja se nalazi u grupi Ostalih zemalja, učestvuje sa 23,1% u ukupnom uvozu.) Učešće uvoza iz zemalja EU iznosi 46,3%, a uvoz iz zemalja CEFTA regiona čini svega 4,4% ukupnog uvoza vojvodanskog regiona.

U 2013. godini, Region AP Vojvodine je imao pozitivan saldo robne razmene sa tržištem zemlja EU u iznosu od 345,5 mil.USD i sa zemljama CEFTA regiona u izvnosu 826,8 mil.USD.

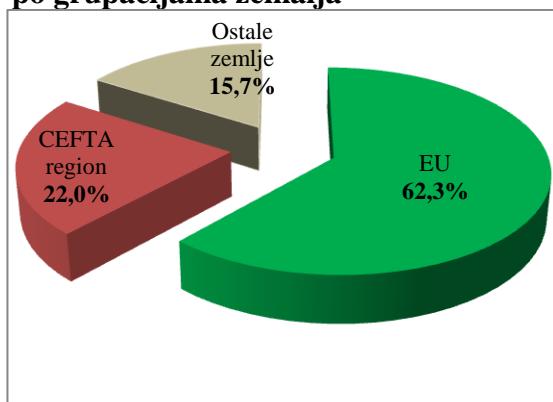
U poređenju sa prethodnom godinom, evidentno je povećanje učešća izvoza u zemlje EU kao i blago smanjenje učešća uvoza iz ovih zemalja.

U posmatranom periodu, zbog pristupanja R. Hrvatske Evropskoj uniji (od 1.07.2013. godine) došlo je do smanjenja svih parametara robne razmene AP Vojvodine sa zemljama CEFTA regiona. Istovremeno, blago je smanjeno učešće izvoza u grupaciji Ostalih zemalja (sa 17,5% na 16,0%) uz istovremeno povećanje učešća uvoza sa 43,7% na 47,6%.

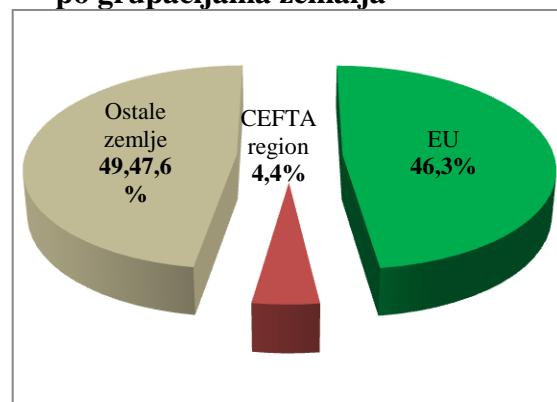
Tabela 8. Kretanje robne razmene AP Vojvodine po tržištima (u mil.USD)

	EU	% učešće	CEFTA region	% učešća	Ostale zemlje	% učešća
IZVOZ	3.075,3	62,3	1.084,2	22,0	776,5	15,7
UVOD	2.729,8	46,3	257,4	4,4	2.914,3	49,4
UKUPNO	5.805,1	53,6	1.341,6	12,4	3.690,9	34,1
SALDO	345,5		826,8		-2.137,8	221,4
% pokrivenosti uvoza izvozom	112,7		421,2		26,6	

Graf.15.Struktura izvoza regiona APV po grupacijama zemalja

Graf.16.Struktura uvoza regiona APV po grupacijama zemalja

I dalje vrednost deficit-a iz razmene sa tzv. Ostalim zemljama premašuje vrednost ukupnog vojvodanskog deficit-a (zbog uvoza nafte i gasa), a pozitivan saldo iz razmene sa zemljama EU i zemljama CEFTA regiona bitno utiče na ukupan spoljnotrgovinski saldo AP Vojvodine.

U 2013. godine vojvodanski privrednici su ostvarili robnu razmenu sa preko 150 zemalja sveta, pri čemu je izvoz realizovan u 121 zemalju, dok je uvezeno robe iz 148 zemalja sveta.

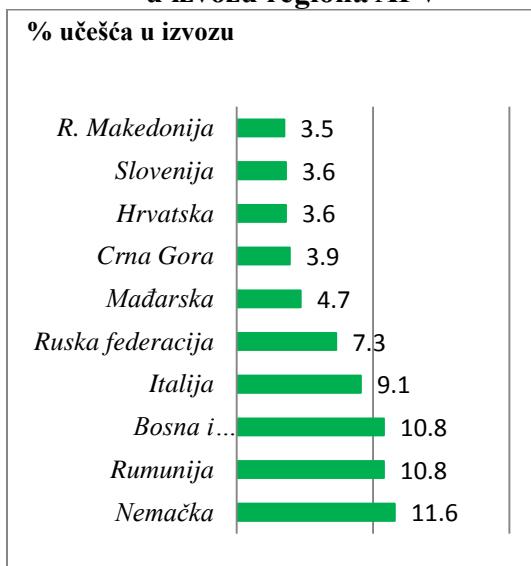
Obim ukupnerobne razmene od preko 100 mil.USD, Region AP Vojvodine je ostvario sa 24 zemlje.

**Tab.9. Robna razmena AP Vojvodine sa inostranstvom
po najznačajnijim zemaljama (u 000 USD)**

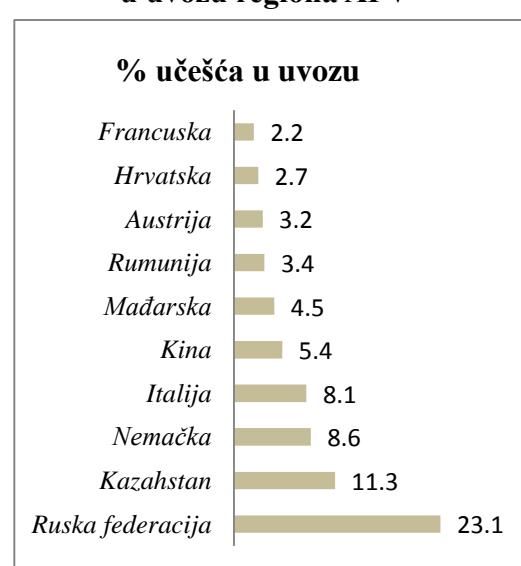
Naziv zemalja	Vrednost izvoza 2013.	Vrednost uvoza 2013.	UKUPNO	% učešća ukupnoj rob.raz.
Ruska federacija	361.128	1.365.797	1.726.925	15,9
Nemačka	573.172	505.716	1.078.888	10,0
Italija	450.900	477.390	928.290	8,6
Rumunija	532.097	199.743	731.840	6,8
Kazahstan	7.099	664.996	672.095	6,2
Bosna i Hercegovina	531.753	119.588	651.341	6,0
Mađarska	229.887	264.414	494.301	4,6
Austrija	153.748	187.870	341.618	3,2
Hrvatska	178.764	159.334	338.098	3,1
Kina	1.576	315.851	317.427	2,9
Slovenija	177.091	123.301	300.392	2,8
Francuska	95.740	132.626	228.366	2,1
Republika Makedonija	170.419	39.387	209.806	1,9
Crna Gora	193.480	15.776	209.256	1,9
Grčka	124.409	62.817	187.226	1,7
Bugarska	137.384	38.417	175.801	1,6
Češka Republika	72.845	102.129	174.974	1,6
Ukrajina	140.938	31.296	172.234	1,6
Turska	79.881	79.655	159.536	1,5
Poljska	59.703	79.103	138.806	1,3

Izvor podataka: Informacioni centar PKV

**Graf.17. Najznačajnije zemlje
u izvozu regiona APV**

**Graf.18.. Najznačajnije zemlje
u uvozu regiona APV**

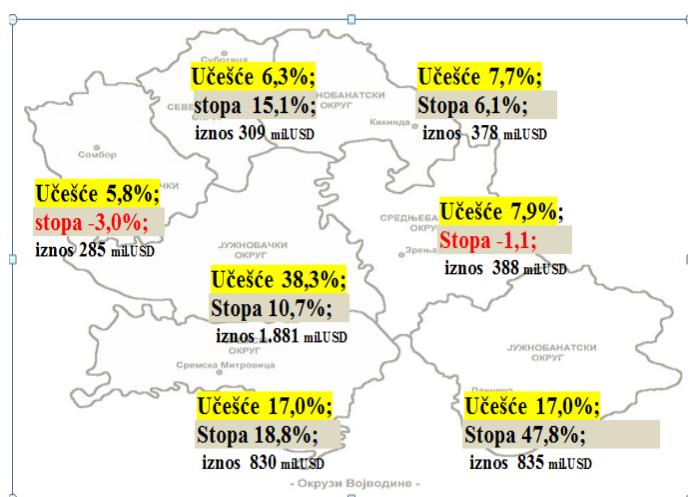

Od prvih dvadeset zemalja, poi veličini robne razmene, Region ap Vojvodine je ostvario spoljnotrgovinski deficit sa Nemačkom, Rumunijom, BiH, Hrvatskom, Slovenijom, R.Makedonijom, Crnom Gorom, Grčkom, Bugarskom, Ukrajinom i Turskom.

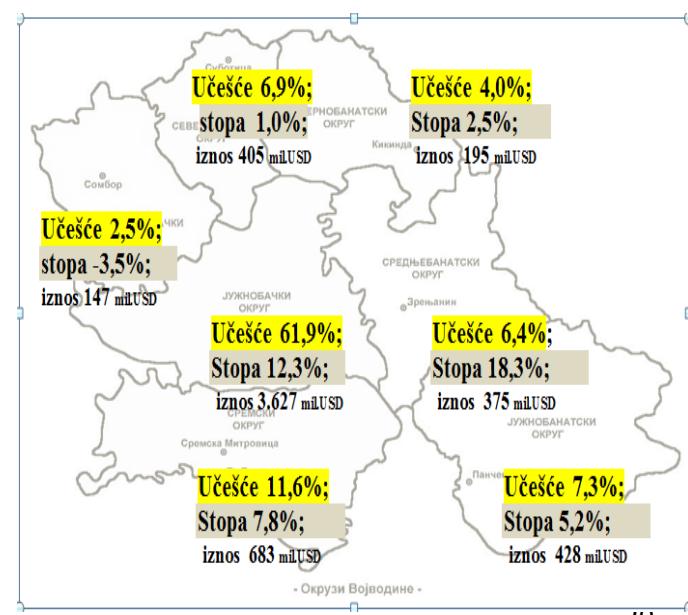
Najznačajniji izvoz je realizovan u: Nemačku (573,2 mil.USD), Rumuniju (532,1 mil.USD), Bosnu i Hercegovinu (531,7 mil.USD), Italiju (450,9 mil.USD), Rusku Federaciju (361,1 mil.USD), Mađarsku (229,9 mil.USD), Crnu Goru (193,5 mil.USD), Hrvatsku (178,8 mil.USD), Sloveniju (177,0 mil.USD) i R. Makedoniju (170,4 mil.USD).

Na uvoznoj strani, Ruska Federacija (1.365,8 mil.USD) je na standardnom prvom mestu po vrednosti uvoza a zatim slede Kazahstana (664,9 mil.USD), Nemačke (505,7 mil.USD), Italije (477,4 mil.USD), Kine (315,9 mil.USD), Mađarske (264,4 mil.USD), Rumunije (199,7 mil.USD), Austrije (187,9 mil.USD), Hrvatske (159,3 mil.USD), Francuske (132,6 mil.USD) i iz Slovenije (123,3 mil.USD).

Graf.19. Izvoz po subregionima (NUTS3) Regiona AP Vojvodine u 2013.godini

Graf.20. Uvoz po subregionima (NUTS3) Regiona AP Vojvodine u 2013.godini

Posmatrajući na nivou subregionalnog okruga, najveći izvoz je ostvario Južnobački okrug (učešće 38,3%) u iznosu od 1.881 mil.USD, što je za 10,7% više u odnosu na prethodnu godinu. Najveći rast izvoza u odnosu na prethodnu godinu je ostvario Južnobanatski okrug, koji je uvećao svoj izvoz za 47,8%. U istom periodu, Zapadnobački okrug je zapeležio pad izvoza od -3,0% beležeći i najmanji nominalni izvoz u vrednosti od 285 mil.USD (učešće u ukupnom izvozu Regiona AP Vojvodine, iznosi 5,8%).

Vrednost uvoza Regiona AP Vojvodine je povećana u svim okruzima, osim u Zapadnobačkom okrugu čiji nominalni iznos manji za 3,5% (učešće 2,5%).

Najveći deo uvoza u Regionu AP Vojvodini realizovan je preko Južnobačkog okruga (učešće 61,9%), u nominalno iznosu od 3.627 mil.USD (od toga 1,8 mld USD se odnosi na uvoz nafte i gasa).

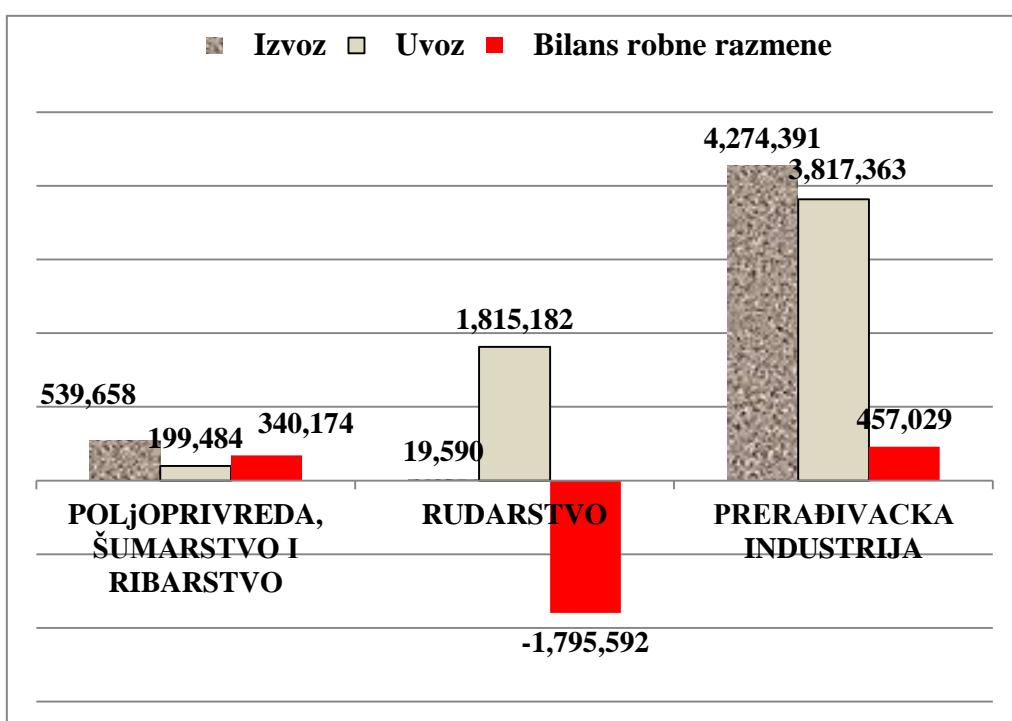
**Tab.10. Kretanje i struktura izvoza po sektorima i oblastima
u AP Vojvodini za period I-XII 2013. godine u USD**

Sektor/Oblast		Vrednost izvoza 2012	Vrednost izvoz 2013	Učešće %	Index
01	Poljoprivredna proizvodnja	643.898.877	537.698.151	11,1	83,5
02	Šumarstvo i seža drveća	1.460.057	1.578.832	0,0	108,1
03	Ribarstvo i akvakulture	85.006	381.443	0,0	448,7
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	645.443.940	539.658.426	11,1	83,6
05	Eksplatacija uglja	22.615	319.787	0,0	14x
06	Eksplatac. sirove nafte i prirod. gasa	13.435.594	17.465.925	0,4	130,0
07	Eksplatacija ruda metala	139	7.974	0,0	57x
08	Ostalo rudarstvo	1.948.663	1.796.346	0,0	92,2
B	RUDARSTVO	15.407.011	19.590.032	0,4	127,2
10	Proizvodnja prehrambenih proizvoda	766.568.458	849.910.322	17,5	110,9
11	Proizvodnja pića	113.497.247	111.907.640	2,3	98,6
12	Proizvodnja duvanskih proizvoda	9.975.645	10.097.121	0,2	101,2
13	Proizvodnja tekstila	68.337.616	80.324.935	1,7	117,5
14	Proizvodnja odevnih predmeta	126.222.954	159.701.857	3,3	126,5
15	Proiz. kože i predmeta od kože	89.667.702	92.122.414	1,9	102,7
16	Prera. drveta i pr.oiz. od drveta,	98.233.340	106.993.429	2,2	108,9
17	Proiz. papira i proizvoda od papira	20.367.897	23.695.277	0,5	116,3
18	Štampa. i umnož.audio i video zapisa	5.014	18.616	0,0	371,3
19	Proizvodnja koksa i derivata nafte	223.787.791	392.286.779	8,1	175,3
20	Proizvodnja hem. i hemij.proiz..	216.926.328	508.510.292	10,5	234,4
21	Proiz. farmaceutskih proiz. i preparata	209.691.242	209.004.274	4,3	99,7
22	Proiz. proizvoda od gume i plastike	324.726.853	391.750.622	8,1	120,6
23	Proiz. proizvo. od nemetalnih minera	79.792.157	89.048.815	1,8	111,6
24	Proizvodnja osnovnih metala	168.192.207	240.720.468	5,0	143,1
25	Proiz. metalnih proizvo., osim mašina	115.651.050	119.138.512	2,5	103,0
26	Proiz. računara, electron. i optickih pr.	21.619.002	20.702.511	0,4	95,8
27	Proiz. elektricne opreme	257.371.051	245.978.355	5,1	95,6
28	Proiz. nepomenu.mašina i opreme	186.513.664	239.138.873	4,9	128,2
29	Proiz. motornih vozila i prikolica	236.688.720	251.995.501	5,2	106,5
30	Proiz.ostalih saobracajnih sredstava	48.584.323	32.886.396	0,7	67,7
31	Proizvodnja nameštaja	23.460.186	26.391.914	0,5	112,5
32	Ostale prerađivačke delatnosti	61.997.244	72.066.379	1,5	116,2
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	3.467.877.691	4.274.391.302	87,9	123,3
D (35)	Snabdevanje elektricnom energijom, gasom, parom	-	1.613.441	0,0	-
E (38)	Skupljanje, tretman i odlaganje otpada	105.894.095	75.148.489	1,5	71,0
58	Izdavačke delatnosti	21.681.477	23.688.910	0,5	109,3
59	Kinematograf. televiz.i muzička prod.	283.841	156.147	0,0	55,0
J	INFORMISANJE I KOMUNIKACIJE	21.965.318	23.845.057	0,5	108,6

Posmatrano po sektorima privređivanja u 2013.godini, prerađivačka industrija regiona AP Vojvodine u ukupnom izvozu učestvuje sa oko 87,9% a primarna poljoprivredna proizvodnja sa 11,1%.

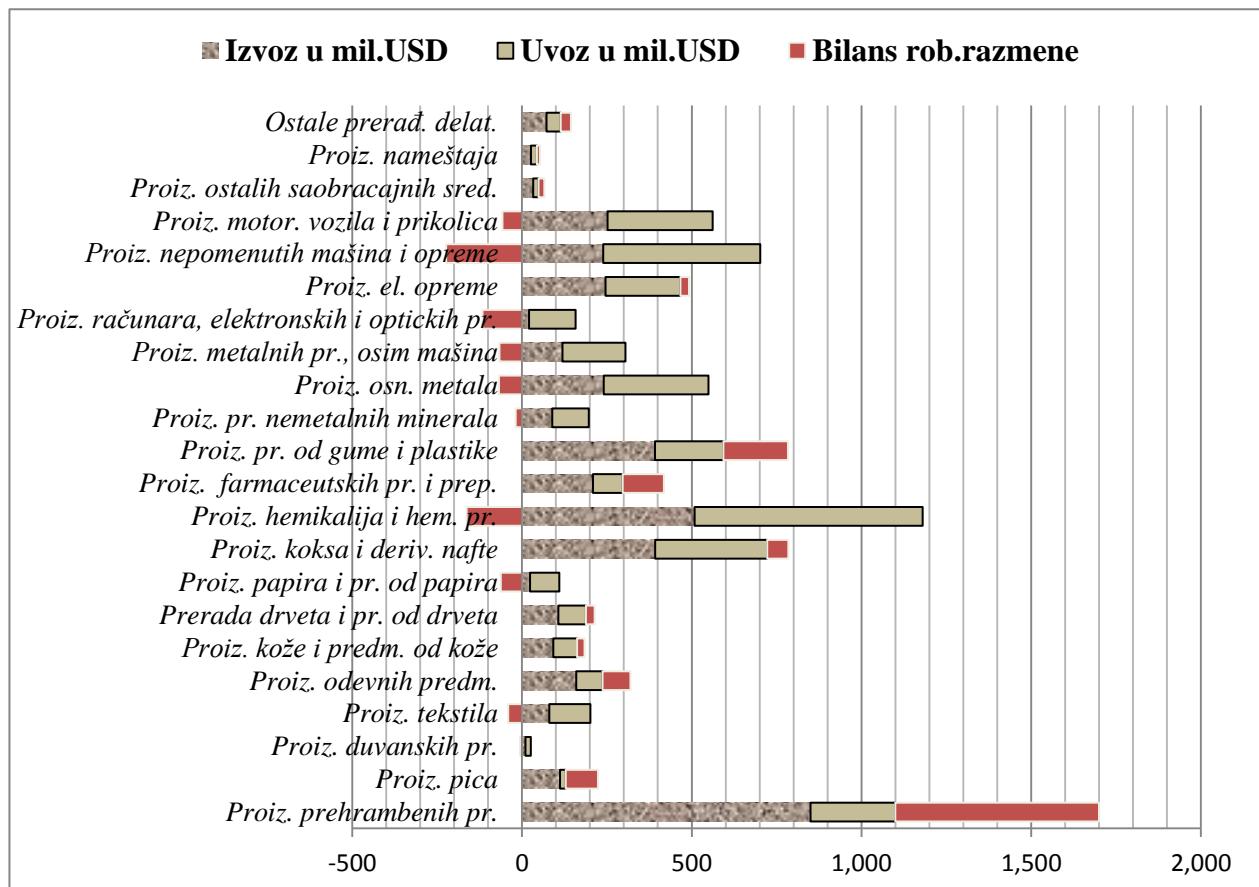
Primarna poljoprivredna proizvodnja je realizovala izvoz u vrednosti od 539,6 mil.USD, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 16,4%, rudarsatvo u vrednosti 19,6 mil USD, (povećanje za 27,2%), prerađivačka industrija 4.274,4 mil.USD (povećanje za 23,3%) i informisanje i komunikacija je realizovala izvoz u vrednosti 23,8 mil.USD a to je za 8,6% više u odnosu na prethodnu godinu.

Graf. 21.Prikaz izvoza, uvoza i bilansa robne razmene regiona AP Vojvodine po sektorima proizvodnje u 2013.g. (u 000 USD)

U sektoru prerađivačke industrije u 2013.godini, od 22 izvoznih oblasti, 18 je zabeležilo povećanje izvoza. Oblast proizvodnja prehrambenih proizvoda u ukupnom izvozu učestvuje sa 17,5% i zabeležila je povećanje od 10,9%, porozvodnja hemijskih proizvoda u izvozu učestvuje sa 10,5% i u ovoj godini je udvostručila vrednost izvoza (index 234,4). Po učešću u ukupnom izvozu regiona veoma su značajne i oblasti proizvodnje naftinskih derivata (učešće 8,1%), koja je zabeležila povećanje po stopi od 75,3%, i oblast proizvodnje proizvoda od gume i plastike (učešće 8,1%) koja povećala izvoz za 20,6%. Metalni kompleks regiona takođe beleži povećanje u izvozu. Izvoz farmaceutske industrije je održan na nivou prethodne godine što je pozitivno, jer je u prethodnoj godini zabeležen rekordan izvoz farmaceutskih preparata.

Graf.22.Prikaz izvoza, uvoza i bilansa robne razmene regiona AP Vojvodine po oblastima prerađivačkog sektora proizvodnje u 2013.godini

Pregled kretanja izvoza i uvoza, posvim sektorima, oblastima i granama delatnosti privrede AP Vojvodine , za 2013 u odnosu na 2012.godinu, dat je u Prilogu ove Informacije, strana od 35-40.)

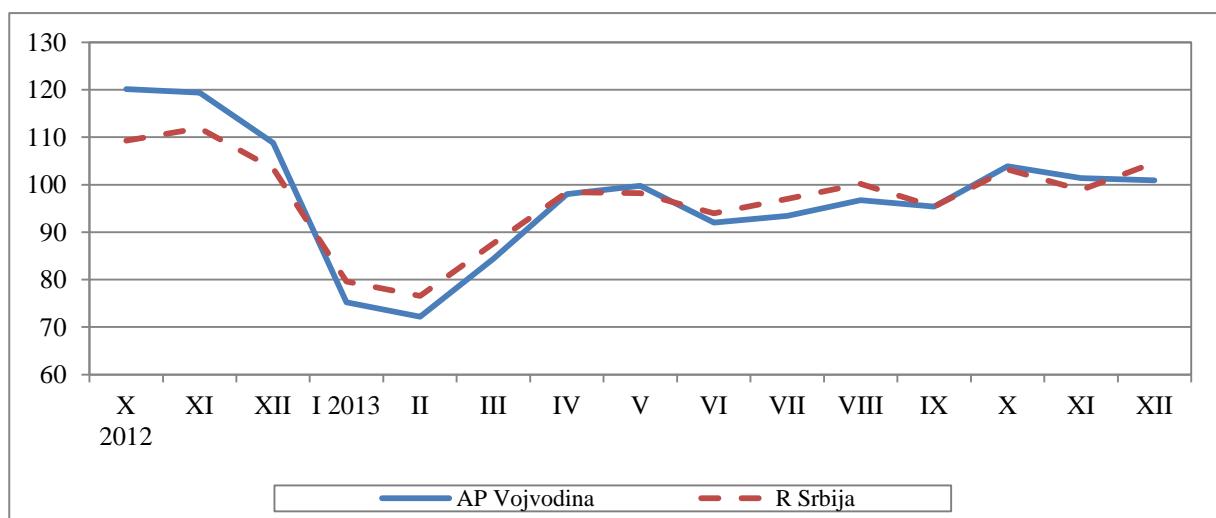
Promet robe u trgovini na malo

Promet robe u trgovini na malo u regionu AP Vojvodini u decembru 2013. godine u odnosu na decembar 2012. godine veći je u tekućim cenama za 0,2%, a u stalnim cenama manji je za 0,9% (R Srbija-promet robe u trgovini na malo, u tekućim cenama je veći za 1,6%, a u stalnim cenama za 0,6%). (Graf.23.)

U odnosu na prethodni mesec, u vojvodanskom regionu, decembarski promet robe je manji u tekućim cenama za 0,1%, a u stalnim cenama za 0,5%.

Poredeći nivo prometa robe u trgovinama na malo u decembru mesecu 2013.godine, sa prosečnim nivoom prometa u 2012.godini, računato u tekućim cenama, zabeležen je rast od 7,4%, a računato u stalnim cenama, zabeležen je rast od 0,9%.

Graf.23. Indeksi prometa robe u trgovini na malo (mesec/Ø2012=100)

Poredeći period I-XII 2013. godine sa istim periodom prethodne godine, promet robe u trgovini na malo je veći u tekućim cenama za 0,2%, a u stalnim cenama je manji za 5,5%.

Realan pokazatelj je promet robe u stalnim cenama, jer se dobija deflacioniranjem indeksa u tekućim cenama, odgovarajućim indeksima potrošačkih cena.

Kretanje cena i inflacije

Potrošačke cene proizvoda i usluga lične potrošnje u decembru mesecu 2013. godine, u odnosu na prethodni mesec, u proseku su povećane za 0,2%. U poređenju sa istim mesecom 2012. godine, potrošačke cene u decembru 2013. godine su povećane za 2,2%, a prosečan godišnji rast iznosi 7,8%.

Posmatrano po glavnim grupama proizvoda i usluga klasifikovanih prema nameni potrošnje, u decembru 2013. godine, u odnosu na isti mesec prethodne godine, najveći rast cena zabeležen je u grupama: Alkoholna pića i duvan (10,5%), Restorani i hoteli (7,9%), Zdravstvo (7,6%), Stan, voda, električna energija, gas i druga goriva (7,4%), Komunikacije

(5,5%), Rekreacija i kultura (5,4%), Nameštaj, pokućstvo i tekuće održavanje stana (3,8%), Ostala roba i usluge (2,8%), Odeća i obuća (0,5%) i Obrazovanje (0,1%).

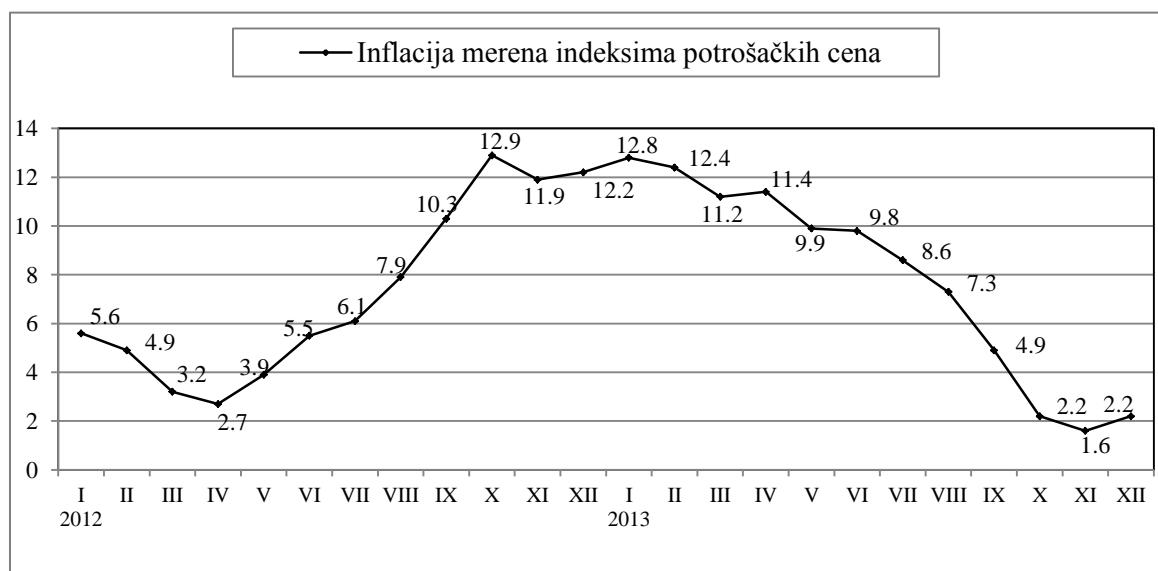
Tab. 11. Doprinos decembarskoj stopi inflacije

Grupe proizvoda i usluga	U procentnim poenima
Ukupno	2,2
Alkoholna pića i duvan	10,5
Restorani i hoteli	7,9
Zdravstvo	7,6
Stan, voda, el. energija, gas,...	7,4
Komunikacije	5,5
Rekreacija i kultura	5,4
Nameštaj, pokućstvo,...	3,8
Ostala roba i usluge	2,8
Odeća i obuća	0,5
Obrazovanje	0,1

Izvor:Saopštenje br.8 CN 11, RZS

Graf.24. Godišnja stopa inflacije

Najveći rast cena u decembru 2013. godine, u odnosu na prethodni mesec tekuće godine, posmatrano po glavnim grupama proizvoda i usluga klasifikovanih prema nameni potrošnje, zabeležen je u grupama: Odeća i obuća (1,1%), Komunikacije (0,7%), u grupama Hrana i bezalkoholna pića i Alkoholna pića i duvan (za po 0,3%) i u grupi Transport (0,2%).

Nakon sedam meseci pada, međugodišnja inflacija je u decembru 2013. godine ostvarila rast od 2,2%, a što je ispod donje granice dozvoljenog odstupanja od cilja ($4\pm1,5\%$). U narednom periodu, prema proceni Narodne banke Srbije, očekuje se rast međugodišnje inflacije i njeno približavanje cilju. Tome će doprineti rast regulisanih cena i rast cena po osnovu predstojećeg povećanja posebne stope PDV-a, dok će niski troškovi u proizvodnji hrane i niska agregatna tražnja i dalje delovati dezinflatorno. Izvršni odbor NBS zadržao je referentnu kamatnu stopu na nepromjenjenom nivou od 9,5% i odlučan je da u narednim mesecima monetarna politika bude usmerena ka trajnoj stabilizaciji inflacije u granicama cilja.

Zaposlenost i zarade

Prema prethodnim rezultatima Ankete o radnoj snazi (Saopštenje Republičkog zavoda za statistiku broj 359 - god. LXIII, 30.12.2013. **stopa nezaposlenosti u APV je 23,1%.**

Stopa nezaposlenosti, koja predstavlja učešće nezaposlenih u ukupnom broju aktivnih stanovnika u Republici Srbiji iznosila je u oktobru 2013. godine 20,1%. Stopa nezaposlenosti u Beogradskom regionu iznosila je 16,7%, a u AP Vojvodini 23,1%. U Regionu Šumadije i Zapadne Srbije stopa nezaposlenosti iznosila je 18,6%, dok je u Regionu Južne i Istočne Srbije iznosila 22,0%.

Stopa zaposlenosti predstavlja procenat zaposlenih u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina, i u oktobru 2013.godine, iznosila je 39,1% (za R Srbiju). Od toga je stopa zaposlenosti za muškarce iznosila 46,2%, a za žene 32,5%. Najveća stopa zaposlenosti bila je Regionu Šumadije i Zapadne Srbije 41,1%, zatim u Regionu Južne i Istočne Srbije, gde je iznosila 39,3%. U beogradskom Regionu, iznosila je 38,8%, a u Regionu Vojvodine stopa zaposlenosti iznosila je 37,3%.

Tab.12. Pregled anketnih stopa zaposlenosti i nezaposlenosti po regionima (NUTS2), R Srbije, za oktobar 2013.godine

Elementi	R Srbija	Beogradski region	Region Vojvodine	Region Šumadije i Zap. Srbije	Region Južne i Istočne Srbije
Ukupno	7.137.605	1.666.676	1.917.222	2.010.923	1.542.784
Stanovništvo staro 15 i više godina	6.117.563	1.429.397	1.641.558	1.716.750	1.329.858
Aktivno stanovništvo (čine sva zaposlena i nezaposlena lica stara 15 i više godina)	2.997.556	664.908	796.336	866.873	669.439
Stopa aktivnosti (% aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina)	49,0	46,5	48,5	50,5	50,3
Zaposleno	2.394.004	553.944	612.516	705.278	522.266
STOPA ZAPOSLENOSTI (% zaposlenih u ukupnom stanov. starom 15 i više god.)	39,1	38,8	37,3	41,1	39,3
Nezaposleno	603.553	110.964	183.820	161.595	147.173
STOPA NEZAPOSLENOSTI (% nezaposlenih u ukupnom broju aktivnih stanovnika)	20,1	16,7	23,1	18,6	22,0
Neaktivno stanovništvo	3.120.007	764.489	845.222	849.877	660.419
Stopa neaktivnosti (% neaktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu starom preko 15 i više godina)	51,0	53,5	51,5	49,5	49,7

Izvor Anketa o radnoj snazi za oktobar 2013.godine; Obrada: Služba PKV;

U cilju ekzaktnijeg sagledavanja anketne stope nezaposlenosti, neophodno je navesti da je ona u periodu od 2005.godine do 2010.godine bila značajno niža, kao naprime: u 2005.godini je iznosila 20,8%, u 2006.godini je bila 20,9%, u 2007.godini je bila 18,1%, u 2008.godini, 13,6%, u 2009.godini, 16,1% i u 2010.godini, 19,2% , da bi u 2011.godini se popela na 23,0%.

**Tab.13. Stopne nezaposlenosti i zaposlenosti u aprilu i oktobru 2012.
i aprilu i oktobru 2013. godine – uporedni pregled**

	April 2012	Oktobar 2012	April 2013	Oktobar 2013
Stopa nezaposlenosti	25.5	22.4	24.1	20.1
Stopa zaposlenosti	34.3	36.7	36.3	39.1
Stopa neformalne zaposlenosti	17.0	17.9	18.2	20.3

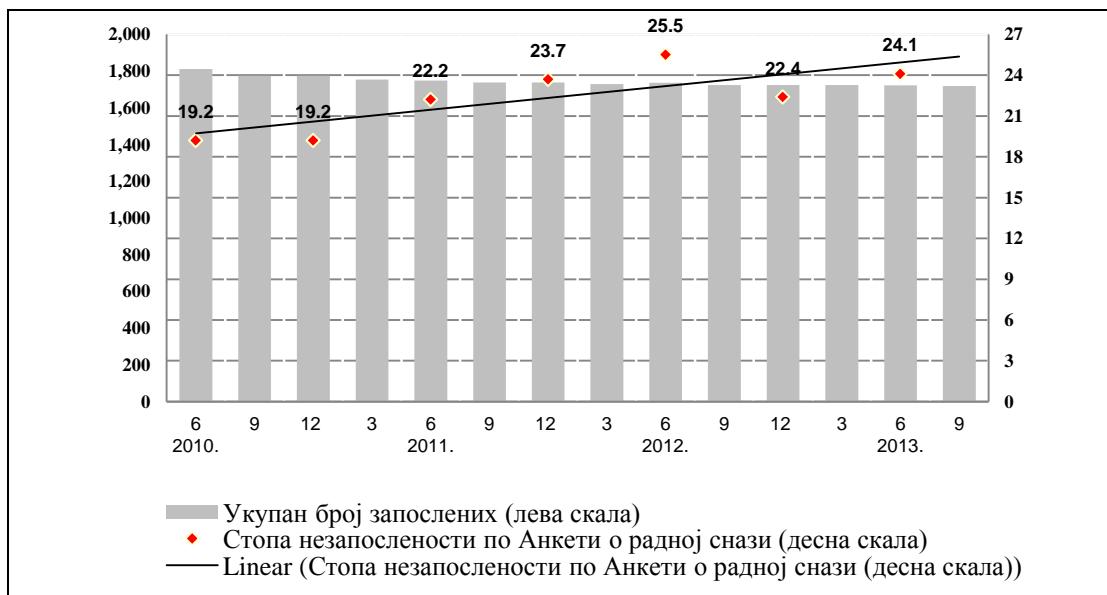
Stopa nezaposlenosti u oktobru 2013. godine manja je za 4 % u odnosu na april 2013. godine, dok stopa zaposlenosti beleži porast od 2,8 %.

Stopa nezaposlenosti u oktobru 2013. godine beleži pad od 2,3 % u odnosu na oktobar prethodne godine, dok je stopa zaposlenosti porasla za 2,4 %.

Stopa neformalne zaposlenosti u oktobru 2013. godine veća je za 2,1 % u odnosu na april 2013. godine, dok je za 2,4 % veća nego u oktobru prethodne godine.

Stopa neformalne zaposlenosti predstavlja procenat lica koja rade bez formalnog ugovora o radu u ukupnom broju zaposlenih. Ova kategorija obuhvata zaposlene u neregistrovanoj firmi, zaposlene u registrovanoj firmi, ali bez formalnog ugovora o radu i bez socijalnog i penzionog osiguranja, kao i neplaćene pomažuće članove domaćinstva.

**Graf.24. Kretanje ukupnog broja zaposlenosti i stope nezaposlenosti
u R Srbiji u periodu 2010.-2013.**

Izvor; NBS

Ono što je zabrinjavajuće, a evidentno je iz gore navedenog grafičnog prikaza , da se broj formalno zaposlenih u 2013.godini, smanjuje a povećava stopa nezaposlenosti u odnosu na 2010.godinu.

*

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, krajem decembra 2013. godine, u Regionu AP Vojvodini je bilo zaposleno 444.373 lica, od toga 97.034 privatnih preduzetnika i zaposlenih kod njih. U odnosu na prethodni mesec, zaposlenost je povećana za 193 lica.

Na kraju decembra 2013. godine, prema podacima NSZ–AP Vojvodine, registrovano je 199.770 nezaposlenih lica, od kojih je 99.952 žene (50,0%). Nezaposlenost je u odnosu na prethodni mesec povećana za 1.261 lice. U poređenju sa podacima iz decembra meseca 2012. godine, na nivou Regiona AP Vojvodine registrovani broj nezaposlenih je manji za 1.186 lica.

Najveće učešće u registrovanoj nezaposlenosti, posmatrano prema godinama starosti, imaju lica od: 25-29 godina 12,9%; 30-34 godine 12,1%; 35-39 godina 12,0% ; 45-49 godina 11,8% ; 50-54 godine 11,8 %; 40-44 godine 11,5%; 20-24 godine 10,7 % ; 55-59 godine 9,9%; 60-64 godine 3,8% i 15-19 godina 3,4% . Mladi do 30 godina starosti čine 27,1% (54.170) nezaposlenih od ukupnog broja registrovanih nezaposlenih lica u regionu Vojvodine a stariji od 45 godina čine 37,3% (74.544).

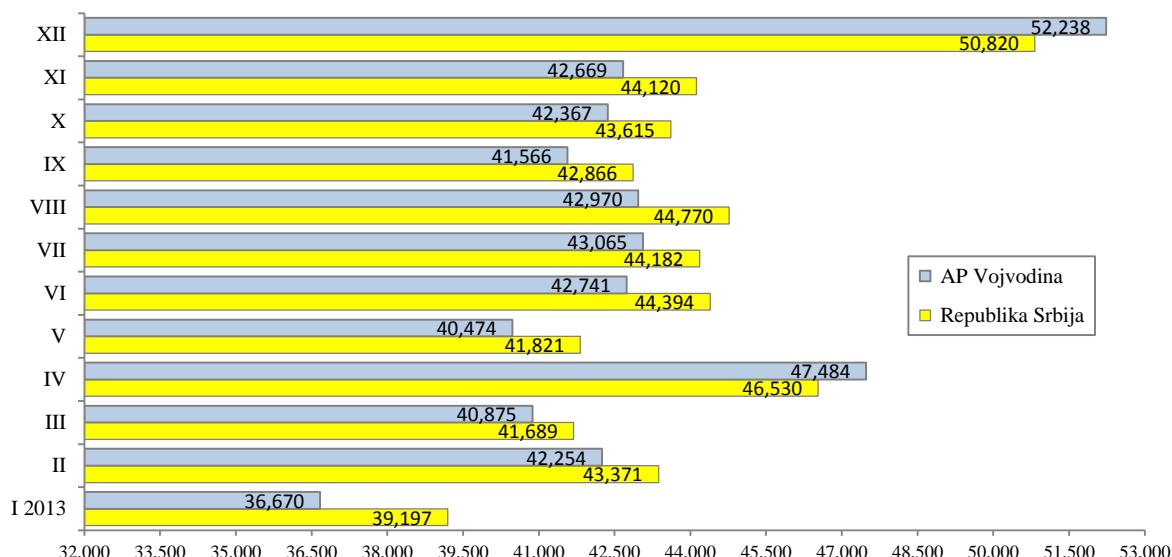
Na kraju decembra 2013. godine najveće učešće u ukupnom broju nezaposlenih lica u regionu Vojvodine, zabeleženo je u Južno–bačkom okrugu (33,3%), a najmanje (5,8%) u Južno–banatskom okrugu- Vršac.

Učešće nestručnih lica u ukupnom broju nezaposlenih lica je 36,9% ili 73.726 lica, a stručnih 63,1% ili 126.044 lica. Posmatrano po okruzima, najveće učešće nestručnih lica u ukupnoj nezaposlenosti okruga ima Severno–banatski okrug (46,1%), dok je najveće učešće stručnih lica u nezaposlenosti okruga registrovano u Južno–bačkom okrugu (69,0%).

**

Prosečna zarada po zaposlenom u Regionu AP Vojvodini isplaćena u decembru 2013. godine iznosi 72.183 dinara (52.238 dinara, bez poreza i doprinosa), što je u odnosu na decembar prethodne godine nominalan rast od 7,6%, a realan od 5,1% (R Srbija-nominalan rast od 7,5%, a realan rast od 5,2%). Poredeći sa prosečnom zaradom isplaćenom u 2012. godini, ovogodišnja decembarska zarada realno je veća za 19,0%.

Graf.25. Prosečne zarade bez poreza i doprinosa (u RSD)

Prosečna zarada bez poreza i doprinosa po zaposlenom isplaćena u vojvođanskom regionu, u periodu januar-decembar 2013. godine iznosi 42.935 dinara, a u odnosu na isti period 2012. godine, realno je manja za 1,3%. Posmatrano u nominalnom iznosu prosečna zarada bez porez i doprinosa za dvanaest meseci tekuće godine porasla je za 6,2% u odnosu na isti period prethodne godine.

Najniža prosečna zarada bez poreza i doprinosa po zaposlenom u regionu AP Vojvodine u decembru 2013. godine registrovana je u opštini Plandište (28.789 dinar), a najviša u opštini Vršac (70.250 dinara).

Tab. 14. Prosečne zarade bez poreza i doprinosa po opštinama u decembru 2013. (RSD)

Opštine	Najniže zarade	Opštine	Najviše zarade
Plandište	28.789	Vršac	70.250
Bački Petrovac	31.436	Apatin	67.720
Alibunar	32.698	Novi Sad	62.636
Mali Iđoš	34.203	Beočin	60.982
Temerin	35.702	Petrovaradin	60.250

Najvišu prosečnu zaradu bez poreza i doprinosa po zaposlenom u oktobru 2013. godine ostvarili su zaposleni u oblasti Uslužne delatnosti u rudarstvu (163.908 dinara), a najnižu prosečnu zaradu bez poreza i doprinosa po zaposlenom ostvarili su zaposleni u oblasti Vodenog saobraćaja (18.140 dinara).

Tab. 15. Prosečne zarade i zarade bez poreza i doprinosa po oblastima delatnosti u decembru 2013. (RSD)

Prosečne zarade u decembru 2013. (RSD)			
Oblasti delatnosti	Najniže zarade bruto(neto)	Oblasti delatnosti	Najviše zarade bruto(neto)
Vodeni saobraćaj	25.107 (18.140)	Uslužne delatnosti u rudarstvu	229.799 (163.908)
Proizvodnja kože i predmeta od kože	30.648 (22.551)	Upravljačke delatnosti i savetovanje	199.050 (151.938)
Iznajmljivanje i lizing	31.210 (23.532)	Proizvodnja duvanskih proizvoda	188.636 (134.224)
Pomoćne delatnosti u finans. uslugama i osiguranju	31.630 (23.855)	Proizvodnja koksa i derivata nafte	185.807 (134.503)
Delatnost pripremanja i posluživanja hrane i pića	32.059 (23.918)	Eksploatacija sirove nafte i prirodnog gasa	181.108 (129.067)

Pregled monetarnih kretanja

Monetarna kretanja u 2013.godini karakteriše smanjenje referentne kamatne stope, pad kreditne aktivnosti banaka privredi i stanovništvu, povećanje deviznih rezervi NBS i deprecijacija deviznog kursa.

Devizne rezerve NBS na kraju decembra iznosile su 11.188 miliona evra. U odnosu na prethodni mesec, devizne rezerve NBS povećane su za 826,0 miliona evra ali je pokrivenost M1i primarnog novca deviznim rezervama NBS smanjena zbog većeg povećanja deviznih rezervi u odnosu na povećanje M1 i primarnog novca.

Devizne rezerve komercijalnih banaka su poslednjeg dana posmatranog meseca iznosile 912,2 miliona evra, što je za 249,6 miliona evra manje u poređenju sa novembrom mesecom. Ukupan nivo deviznih rezervi Republike Srbije na kraju decembra je iznosio 12.101,5 miliona evra, što je za 576,5 miliona evra više u odnosu na stanje na kraju novembra meseca 2013.godine.(Izvor:NBS)

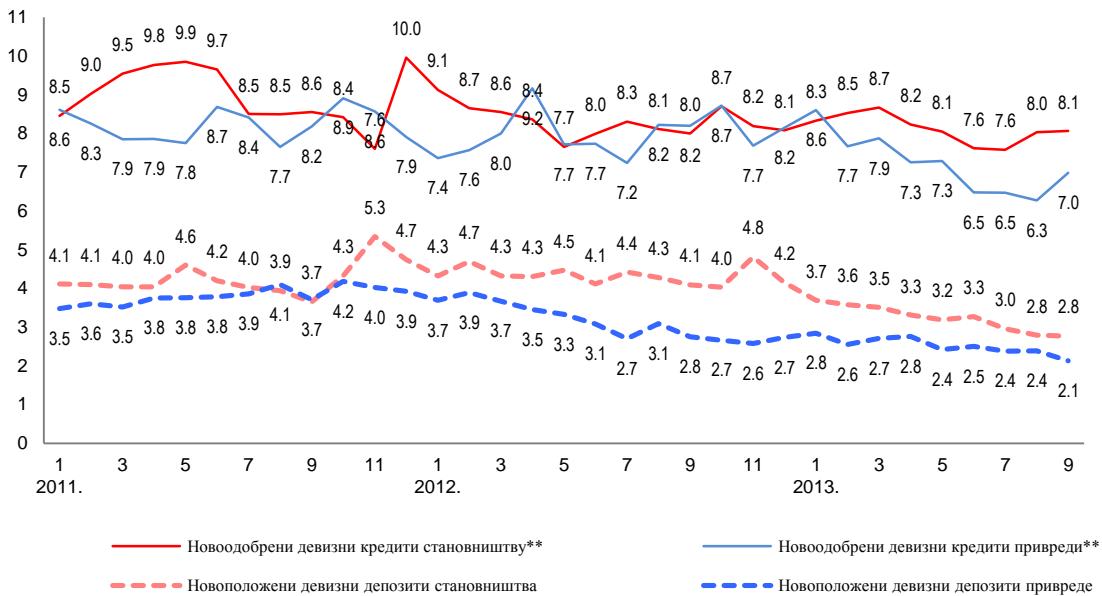
Kurs dinara je u decembru 2013. godine nominalno oslabio u odnosu na prema euru i švajcarskom franku za 0,5% i 1,0% a ojačao u odnosu na SAD dolar za 0,7%. U poređenju s krajem prethodne godine, nominalni kurs dinara je oslabio prema evru za 0,8%, dok je u odnosu na franak apresirao za 0,7%, a u odnosu na dolar za 3,7%.(Izvor: NBS)

Novčana masa M1 je poslednjeg dana decembra 2013. iznosila 388,6 mlrd. dinara, što je za 33,0 mlrd. dinara više u poređenju sa stanjem na kraju prethodnog meseca. Pored povećanja novčane mase M1, došlo je do povećanja i ostalih važnijih agregatnih monetarnih pokazatelja, kao i gotovog novca u opticaju, koji je povećan za 10,3 mlrd.dinara.

Referentnu kamatnu stopu NBS je u 2013.godini startovala sa 11,50%, i u prvoj polovini godine do maja iznosila je 11,75%, da bi zatim polako počela se smanjivati, tako da je u decembru 2013.godine iznosila 9,5%. U skladu sa ovom promenom došlo je do izmena ostalih relevantnih kamatnih stopa. Eskontna stopa sada iznosi 10,0%, kamatna stopa na depozitne olakšice 7,5% i kamatna stopa na kreditne olakšice 12,5%. Promena referentne kamatne stope je rezultat ocene da su inflatorna očekivanja smanjena, i da inflacija stabilizovati u granicama cilja. (Izvor: NBS)

Ukupna štednja stanovništva u Srbiji je povećan u decembru 2013.godine za 10,0 mlrd.dinara u odnosu na novembar, tako da je na kraji iznosila 967,5mlrd dinara. Od toga 96,6% je devizna štednja a samo 3,6% je dinarska štednja. U odnosu na stanje u decembru mesecu prethodne godine, štednja stanovništva na kraju 2013.godine je povećana za 40 mlrd.dinara. (Izvor: NBS)

Tab. 16.Kretanje kamatnih stopa na devizne kredite i depozite privrede i stanovništvu
 (prosečna ponderisana vrednost, na godišnjem nivou, u %)

Iz navedenog pregleda, iako se štednja stanovništva povećava, kamatna marža na devizne izvore se povećava, kao i stope na odobrene kredite stanovništvu i privredi, u trećem kvartalu 2013.godine.

Konsolidovani bilans sektora države u 2013.godini zabeležio je realan pad perihoda od 3,1% i rashoda od 5,9%, pespektivno, usled međugodišnje inflacije od 7,8%. Deficit konsolidovanog budžeta je dostigao 178,7 mlrd dinara, dok je deficit na nivou Republike iznosio 186,1 mlrd dinara, jer on uključuje i rashode iz projektnih zajmova koji nisu deo budžeta ali pripadaju nivou Republike. Ukupni deficit konsolidovanog sektora države izražen u procentima BDP iznosi 4,8% i predstavlja značajno smanjenje u poređenju sa prošlom godinom kada je deficit opšte države iznosio 6,5% BDP%.

Prema Zakonu o budžetu za 2014.godinu, predviđen je deficit od 7,1% BDP-a, odnosno, 285 mlrd.dinara (ili oko 2,4 mlrd.evra). Od toga je 5,5% BDP-a (219 mlrd .din.) predviđen za sve nivoe vlasti, a 1,7% BDP-a(67 mlrd.din.) čine obaveze koje će dospeti na naplatu u 2014.godini (obaveze javnih preduzeća i banaka u državnom vlasništvu). (Izvor: Ministarstvo finansija RS)

Spoljni dug Srbije je poslednjeg dana novembra 2013. godine, iznosio 25.524,9 mil. evra (oko 76,7% procjenjenog BDP za 2013.godinu) i manji je u odnosu na kraj 2012.godinu za 196,1 mil.evra, a u odnosu na poslednji dan prethodnog meseca, povećan je 21,6 mil.evra.. Stanje duga po glavnici iznosi 25.267,5 mil.eura, dospela glavnica je 1.234,6 mil. evra, a 257,4 mil.evra je redovna kamata.

Tab.17.Pregled stanja spoljnog duga prema dužnicima u milionim evra

Spoljni dug prema dužnicima u mil.evra prelimina. podaci	2000.*	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	Kraj XI 2013
Stanje spoljnog duga (A+B)	10.144,7	21.088,4	22.487,3	23.786,4	24.125,4	25.721,0	25.524,9
A) Dugoročni dug (1.+ 2.)	9.381,4	18.945,1	20.482,5	21.956,0	23.477,5	25.227,8	25.326,0
<i>1. javni sektor¹⁾</i>	<i>9.363,0</i>	<i>6.503,0</i>	<i>7.762,3</i>	<i>9.076,4</i>	<i>10.773,3</i>	<i>12.187,3</i>	<i>12.326,4</i>
Od čega NBS(prema MMF)	163,6	0,0	1.110,0	1.528,9	1.617,6	1.388,7	761,9
Od čega Vlada R Srbije (alok. MMF)	-	-	422,2	449,5	459,3	452,3	437,8
<i>2. Privatni sektor¹⁾ (2.1.+ 2.2. + 2.3.)</i>	<i>18,5</i>	<i>12.442,1</i>	<i>12.720,3</i>	<i>12.879,6</i>	<i>12.704,2</i>	<i>13.040,5</i>	<i>12.693,2</i>
2.1. BANKE	-	2.201,3	2.596,9	3.361,9	3.782,4	3.671,6	3.427,4
2.2. PREDUZEĆA	18,5	10.240,8	10.123,4	9.517,6	8.921,8	9.368,9	9.264,5
2.3. OSTALI	-	-	-	-	-	-	1,3
B)Kratkoročni dug (1.+ 2.)	763,2	2.143,3	2.004,8	1.830,4	647,9	493,2	198,9
1. JAVNI SEKTOR ¹⁾	107,7	17,7	1,5	0,0	0,0	0,0	-
2. PRIVATNI SEKTOR ¹⁾ (2.1.+ 2.2.)	655,6	2.125,6	2.003,3	1.830,4	647,9	493,2	198,9
2.1 BANKE	128,1	1.322,9	1.713,1	1.730,7	581,7	427,9	155,8
2.2. PREDUZEĆA	527,5	802,7	290,2	99,7	66,2	65,2	43,1

Izvor: NBS

Posmatrano prema ročnosti, dugoročni dug je povećan za 98,2 mil. evra, a kratkoročni je smanjen za 294,3 mil.evra, u odnosu na poslednji dan 2012.godine.

Spoljni dug javnog sektora je povećan za, dok je spoljni dug privatnog sektora smanjen. Spoljni dug javnog sektora je povećan za 139,1 mil. evra (48,3% ukupnog spoljnog duga), a spoljni dug privatnog sektora smanjen za 347,3 mln. evra (51,7%), u odnosu na poslednji dan 2012. godine.

Strane direktnе investicije su, u periodu januar-novembar 2013. godine, zabeležile neto priliv u iznosu od 642,8 mil. evra, dok su 2012. godine u istom periodu iznosile 146,9 mil.evra. Neto SDI u ovo periodu iznosi 2,2% BDP. SDI su u ovoj godini bile usmerene oko 30% u sektor prerađivačke industrije, oko 19% u sektor trgovine i oko 14% u sektor finansijsa.

Očekivani privredni rast u zemljama EU, kao i napredak naše zemlje u evro integracijama tokom 2014.godine, primarni su faktori očekivanog većeg priliva SDI tokom tekuće godine. (Izvor: NBS)

Ukupan javni dug centralnog nivoa vlasti je na dan 31.decembar 2013.godine povećan na 20,1 mlrd. evra u odnosu na poslednji dan 2012.godine (kada je iznosio 17,7 mlrd.evra), od čega je spoljni dug dostigao 12,2 mlrd.evra, a unutrašnji 7,8 mlrd.evra. Prema podacima Uprave za javni dug R Srbije, javni dug je poslednjeg dana 2013.godine dostigao 61,2 % BDP-a, te je učešće duga u BDP povećano za 1,9% procentnih poena, u odnosu na kraj 2012.godine. Učešće domaće valute u ukupnom javnom dugu dostiglo je 21%, dok je najveće učešće duga u evrima(46%) i USD (28%). Nužne kredibilne mere fiskalne konsolidacije i smanjenje fisakalnog deficitia su jedini efikasan put smanjenja javnog duga na održiv nivo. (Izvor: Ministarstvo finansija RS)

P R I L O G

**Tab.18.Pregled kretanja industrijske proizvodnje u regionu AP Vojvodine
po sektorima, oblastima,i granama delatnosti**
(indeksi za decembar i januar-decembar 2013.godine)

Naziv	Učešće %	XII 2013 XII 2012	I-XII 2013 I-XII 2012
Industrija-ukupno	100,0	90,7	103,9
V Rudarstvo	9,2	95,6	101,9
S Preradivačka industrija	89,9	90,3	104,6
D Snabdevanje el. energijom , gasom, parom i klimatiz.	0,9	108,2	42,6
Industrija po nameni proizvodnje			
1 Energija	19,3	91,3	135,4
2 Intermedijarni proizvodi, osim energije	22,0	97,5	102,3
3 Kapitalni proizvodi	3,7	86,4	92,9
4 Trajni proizvodi za široku potrošnju	0,3	64,9	72,0
5 Netrajni proizvodi za široku potrošnju	54,7	88,4	96,9
Industrija po sektorima i oblastima proizvodnje			
V Rudarstvo	100,0		
B 05 Eksploracija uglja	0,1	65,9	134,0
B 06 Eksploracija sirove nafte i prirodnog gasa	9,1	97,3	102,1
061 Eksploracija sirove nafte	71,4	99,3	103,7
062 Eksploracija prirodnog gasa	28,6	92,6	98,4
B 08 Ostalo rudarstvo	0,1	158,6	82,8
S Preradivačka industrija	100,0		
S 10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	30,3	116,4	93,8
101 Prerada i konzervisanje mesa i proizvoda od mesa ¹	14,3	91,6	93,2
103 Prerada i konzervisanje voća i povrća	6,0	163,5	90,3
104 Proizvodnja biljnih i životinjskih ulja i masti ²	25,1	115,2	82,5
105 Proizvodnja mlečnih proizvoda	3,7	72,1	91,6
106 Proizvodnja mlinskih i skrobnih proizvoda	7,2	91,0	86,0
107 Proizvodnja pekarskih proizvoda i testenine	7,9	98,9	99,1
108 Proizvodnja ostalih prehrambenih proizvoda ³	27,9	179,5	112,0
109 Proizvodnja gotove hrane za životinje	7,9	96,4	88,3
S 11 Proizvodnja pića	5,4	94,3	93,7
S 12 Proizvodnja duvanskih proizvoda	2,7	151,0	78,7
S 13 Proizvodnja tekstila	0,3	74,3	107,9
131 Priprema i predenje tekstilnih vlakana	5,3	56,7	80,5
139 Proizvodnja ostalog tekstila	94,7	75,7	110,8
S 14 Proizvodnja odevnih predmeta	1,1	73,4	99,9
141 Proizvodnja odeće osim krznene	38,4	120,1	128,0
143 Proizvodnja pletene i kukičane odeće	61,6	59,0	90,2
S 15 Proizvodnja kože i predmeta od kože	0,2	54,2	86,7
S 16 Prerada drveta i proizvodi od drveta, osim nameštaja	0,2	161,2	106,0
161 Rezanje i obrada drveta	6,2	89,5	132,6
162 Proizvodnja proizvoda od drveta, plute, pruća i slame	93,8	170,2	104,4
S 17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	1,3	119,3	96,0

S 18 Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa	1,0	106,0	108,6
S 19 Proizvodnja koksa i derivata nafte	9,3	89,5	150,2
S 20 Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	9,0	122,7	146,9
201 Производња основних хемикалија и пластичних маса	88,7	133,1	175,3
203 Proizvodnja boja, lakova i sličnih premaza	0,3	124,4	92,8
204 Proizvodnja deterdženata, sapuna i toaletnih preparata	10,0	70,6	74,6
205 Proizvodnja ostalih hemijskih proizvoda	0,4	400,5	451,1
206 Proizvodnja veštačkih vlakana	0,6	210,3	107,3
S 21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i preparata	17,3	49,1	105,8
211 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda	1,4	43,7	123,8
212 Proizvodnja farmaceutskih preparata	98,6	49,1	105,5
S 22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	2,8	97,1	105,7
221 Proizvodnja proizvoda od gume	24,2	122,2	114,7
222 Proizvodnja proizvoda od plastike	75,8	91,2	103,6
S 23 Proizvodnja proizvoda od nemetalnih minerala	1,0	82,8	84,5
231 Proizvodnja stakla i proizvoda od stakla	1,7	179,1	82,1
233 Proizvodnja građevinskih materijala od gline	61,6	67,2	79,9
234 Производња керамичких и порцеланских плоча	1,4	205,1	136,8
235 Proizvodnja cementa, kreča i gipsa	19,7	123,3	91,1
236 Proizvodnja proizvoda od betona, cementa i gipsa	7,0	242,1	123,5
239 Proizvodnja brusnih i ostalih nemetalnih proizvoda	8,5	100,0	79,7
S 24 Proizvodnja osnovnih metala	1,0	82,9	96,1
241 Proizvodnja sirovog gvožđa, čelika i ferolegura	5,1	72,6	87,3
242 Proizvodnja čeličnih cevi, profila i fittinga	6,3	138,4	113,6
243 Proizvodnja proizvoda primarne prerade čelika	1,4	114,2	86,5
244 Proizvodnja plemenitih i ostalih obojenih metala	15,0	67,7	63,7
245 Livenje metala	72,1	84,2	106,4
S 25 Proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina	1,7	78,8	87,5
251 Proizvodnja metalnih konstrukcija	49,0	106,2	89,4
252 Proizvodnja metalnih cisterni i kontejnera	8,1	49,2	113,8
255 Kovanje, presovanje, štancovanje i valjanje metala	5,8	113,2	111,5
257 Proizvodnja sečiva, alata i metalne robe	7,5	1604,9	1590,8
259 Proizvodnja ostalih metalnih proizvoda	29,6	50,4	64,5
262 Proizvodnja računara i periferne opreme	88,1	120,8	97,7
265 Proizvodnja mernih instrumenata i satova	7,0	86,4	94,7
S 27 Proizvodnja električne opreme	2,3	51,9	72,4
271 Proizvodnja elektromotora i opreme za distribuciju	56,6	135,1	97,4
272 Proizvodnja baterija i akumulatora	15,1	15,9	35,4
273 Proizvodnja žičane i kablovske opreme	21,3	43,5	97,3
274 Proizvodnja opreme za osvetljenje	0,1	99,8	74,9
275 Proizvodnja aparata za domaćinstvo	5,4	84,9	121,4
279 Proizvodnja ostale električne opreme	1,5	271,7	79,9
S 28 Proizvodnja nepomenutih mašina i opreme	0,6	57,1	45,9
281 Proizvodnja mašina opšte namene	32,3	31,1	54,1
282 Proizvodnja ostalih mašina opšte namene	37,2	93,2	21,4
283 Proizvodnja mašina za poljoprivrednu i šumarstvo	15,5	91,0	87,9
284 Proizvodnja mašina za obradu metala i alatnih mašina	11,9	142,8	229,4
289 Proizvodnja ostalih mašina za specijalne namene	3,1	48,7	35,4
S 29 Proizvodnja motornih vozila i prikolica	1,9	94,8	137,1
292 Proizvodnja karoserija za motorna vozila i prikolice	0,5	102,7	87,3
293 Proizvodnja delova za motorna vozila i motore	99,5	94,8	137,3

C 30 Proizvodnja ostalih saobraćajnih sredstava	0,1	333,2	81,2
C 302 Proizvodnja lokomotiva i šinskih vozila	82,1	578,2	147,2
C 309 Proizvodnja ostalih transportnih sredstava	17,9	113,4	84,1
S 31 Proizvodnja nameštaja	0,2	56,9	62,5
C 32 Ostale prerađivačke delatnosti	0,1	91,7	100,3
C 325 Proizvodnja medicinskih i stomatoloških materijala	84,2	88,3	104,7
C 329 Ostale prerađivačke delatnosti	15,8	122,8	77,8
S 33 Popravka i montaža mašina i opreme	0,1	113,8	119,5
C 331 Popravka metalnih proizvoda, mašina i opreme	89,8	109,0	117,2
C 332 Montaža industrijskih mašina i opreme	10,2	187,1	163,3
D 35 Snabdevanje el. energijom, gasom i parom	0,9	108,2	42,6

**Tab.19.Kretanje i struktura izvoza po sektorima i oblastima
u AP Vojvodini za period I-XII 2013. godine u USD**

Sektor/Oblast		Vrednost izvoza 2012	Vrednost izvoz 2013	Učešće %	Index
01	Poljoprivredna proizvodnja	643.898.877	537.698.151	11,1	83,5
02	Šumarstvo i seža drveća	1.460.057	1.578.832	0,0	108,1
03	Ribarstvo i akvakulture	85.006	381.443	0,0	448,7
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	645.443.940	539.658.426	11,1	83,6
05	Eksplotacija uglja	22.615	319.787	0,0	14x
06	Eksplotac. sirove nafte i prirod. gasa	13.435.594	17.465.925	0,4	130,0
07	Eksplotacija ruda metala	139	7.974	0,0	57x
08	Ostalo rudarstvo	1.948.663	1.796.346	0,0	92,2
B	RUDARSTVO	15.407.011	19.590.032	0,4	127,2
10	Proizvodnja prehrabnenih proizvoda	766.568.458	849.910.322	17,5	110,9
11	Proizvodnja pića	113.497.247	111.907.640	2,3	98,6
12	Proizvodnja duvanskih proizvoda	9.975.645	10.097.121	0,2	101,2
13	Proizvodnja tekstila	68.337.616	80.324.935	1,7	117,5
14	Proizvodnja odevnih predmeta	126.222.954	159.701.857	3,3	126,5
15	Proiz. kože i predmeta od kože	89.667.702	92.122.414	1,9	102,7
16	Prera. drveta i pr.oiz. od drveta,	98.233.340	106.993.429	2,2	108,9
17	Proiz. papira i proizvoda od papira	20.367.897	23.695.277	0,5	116,3
18	Štampa. i umnož.audio i video zapisa	5.014	18.616	0,0	371,3
19	Proizvodnja koksa i	223.787.791	392.286.779	8,1	175,3

	derivata nafte				
20	Proizvodnja hem. i hemij.proiz..	216.926.328	508.510.292	10,5	234,4
21	Proiz. farmaceutskih proiz. i preparata	209.691.242	209.004.274	4,3	99,7
22	Proiz. proizvoda od gume i plastike	324.726.853	391.750.622	8,1	120,6
23	Proiz. proizvo. od nemetalnih minera	79.792.157	89.048.815	1,8	111,6
24	Proizvodnja osnovnih metala	168.192.207	240.720.468	5,0	143,1
25	Proiz. metalnih proizvo., osim mašina	115.651.050	119.138.512	2,5	103,0
26	Proiz. računara, electron. i optickih pr.	21.619.002	20.702.511	0,4	95,8
27	Proiz. elektricne opreme	257.371.051	245.978.355	5,1	95,6
28	Proiz. nepomenu.mašina i opreme	186.513.664	239.138.873	4,9	128,2
29	Proiz. motornih vozila i prikolica	236.688.720	251.995.501	5,2	106,5
30	Proiz.ostalih saobracajnih sredstava	48.584.323	32.886.396	0,7	67,7
31	Proizvodnja nameštaja	23.460.186	26.391.914	0,5	112,5
32	Ostale prerađivačke delatnosti	61.997.244	72.066.379	1,5	116,2
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	3.467.877.691	4.274.391.302	87,9	123,3
D (35)	Snabdevanje elek. energijom, gasom, parom	-	1.613.441	0,0	-
E (38)	Skupljanje, tretman i odlaganje otpada	105.894.095	75.148.489	1,5	71,0
58	Izdavačke delatnosti	21.681.477	23.688.910	0,5	109,3
59	Kinematograf. televiz.i muzička prod.	283.841	156.147	0,0	55,0
J	INFORMISANJE I KOMUNIKACIJE	21.965.318	23.845.057	0,5	108,6
71	Arhitektonske i inženjerske delatnosti	9.094	714	0,0	7,9
74	Ostale strucne, naucne i teh. delatnosti	5.733	33.581	0,0	585,7
M	STRUCNE, INOVACIONE I TEH.DELAT.	14.827	34.295	0,0	231,3
90	Stvaralačke, umetničke i zabav.delat..	2.001	623.781	0,0	31x
91	Delatnosti biblioteka, arhiva, muzeja i galerija	41.727		0,0	0,0
R	UMETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	43.728	623.781	0,0	1426,5

S (96)	Ostale licne uslužne delatnosti	-	-	0,0	-
00	Nije razvrstano	22.103.639	1.142.511	0,0	5,2
	Ukupan izvoz APV	4.278.735.422	4.860.898.845	100,0	113,6

Tab.20. Kretanje i struktura uvoza po sektorima i oblastima u AP Vojvodini za period I-XII 2013. godine u USD

Sektor/Oblast		I-XII 2012 Uvoz (USD)	I-XII 2013 Uvoz (USD)	UČEŠĆE %	INDEX
01	Poljoprivredna proizvodnja, lov i uslužne delatnosti	196.656.409	197.005.920	3,3	100,2
02	Šumarstvo i seča drveća	1.648.671	1.936.041	0,0	117,4
03	Ribarstvo i akvakulture	620.204	542.303	0,0	87,4
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	198.925.284	199.484.264	3,4	100,3
05	Eksploracija uglja	5.577.757	5.753.898	0,1	103,2
06	Eksploracija sirove nafte i prirodnog gasa	1.695.938.323	1.794.727.169	30,4	105,8
07	Eksploracija ruda metala	158.700	164.533	0,0	103,7
08	Ostalo rudarstvo	13.072.522	14.536.645	0,2	111,2
B	RUDARSTVO	1.714.747.302	1.815.182.245	30,8	105,9
10	Proizvodnja prehrambenih proizvoda	252.688.174	249.679.641	4,2	98,8
11	Proizvodnja pića	16.234.837	16.892.784	0,3	104,1
12	Proizvodnja duvanskih proizvoda	14.206.149	15.831.590	0,3	111,4
13	Proizvodnja tekstila	119.731.390	121.060.268	2,1	101,1
14	Proizvodnja odevnih predmeta	75.287.075	77.501.550	1,3	102,9
15	Proizvodnja kože i predmeta od kože	69.630.521	70.053.931	1,2	100,6
16	Prerada drveta i proizvodi od drveta, osim nameštaja	81.132.105	81.229.997	1,4	100,1
17	Proizvodnja papira i proizvoda od papira	85.412.008	86.185.445	1,5	100,9
18	Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa	1.513.945	1.535.880	0,0	101,4
19	Proizvodnja koksa i derivata nafte	345.232.667	330.010.014	5,6	95,6
20	Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	671.923.940	671.764.959	11,4	100,0

21	Proiz.osnov.farmaceutskih proiz. i pre.	85.675.538	87.432.294	1,5	102,1
22	Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	197.595.583	201.342.512	3,4	101,9
23	Proizvodnja proizvoda od nemetalnih minera	106.578.169	107.709.065	1,8	101,1
24	Proizvodnja osnovnih metala	308.986.383	308.590.646	5,2	99,9
25	Proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina	185.665.367	185.537.217	3,1	99,9
26	Proiz. računara, elektron. i optickih proiz.	127.908.746	137.133.446	2,3	107,2
27	Proizvodnja električne opreme	218.386.635	220.675.194	3,7	101,0
28	Proizvodnja nepomenutih mašina i opreme	445.847.032	462.659.271	7,8	103,8
29	Proizvodnja motornih vozila i prikolica	303.207.084	309.631.517	5,2	102,1
30	Proizvodnja ostalih saobracajnih sredstava	15.374.394	15.729.177	0,3	102,3
31	Proizvodnja nameštaja	17.285.325	17.357.054	0,3	100,4
32	Ostale prerađivačke delatnosti	41.209.930	41.819.068	0,7	101,5
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	3.786.712.997	3.817.362.520	64,7	100,8
D (35)	Snabdevanje elektricnom energijom, gasom, parom i	1.020.619	1.020.619	0,0	100,0
E (38)	Skupljanje, tretman i odlaganje otpada	61.334.693	61.029.802	1,0	99,5
58	Izdavačke delatnosti	4.523.900	4.485.715	0,1	99,2
59	Kinem., telev.i muzička produkcija	709.095	768.325	0,0	108,4
J	INFORMISANJE I KOMUNIKACIJE	5.232.995	5.254.040	0,1	100,4
M	STRUCNE, NAUCNE, INOVACI. i TEH. DEL.	33.387	26.599	0,0	79,7
R	UMETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	57.138	53.351	0,0	93,4
S (96)	Ostale licne uslužne delatnosti	36.942	38.596	0,0	104,5
00	Nije razvrstano	4.383.104	2.065.682	0,0	47,1
Ukupan uvoz APV		5.772.484.461	5.901.517.718	100,0	102,2

Prilog prikaza nekih važnijih indikatora ekonomske aktivnosti Regiona AP Vojvodine za koje nemamo novije podatke od stanja u 2012.godini a bitni su za ocenu postignutih rezultata u 2013.godini:

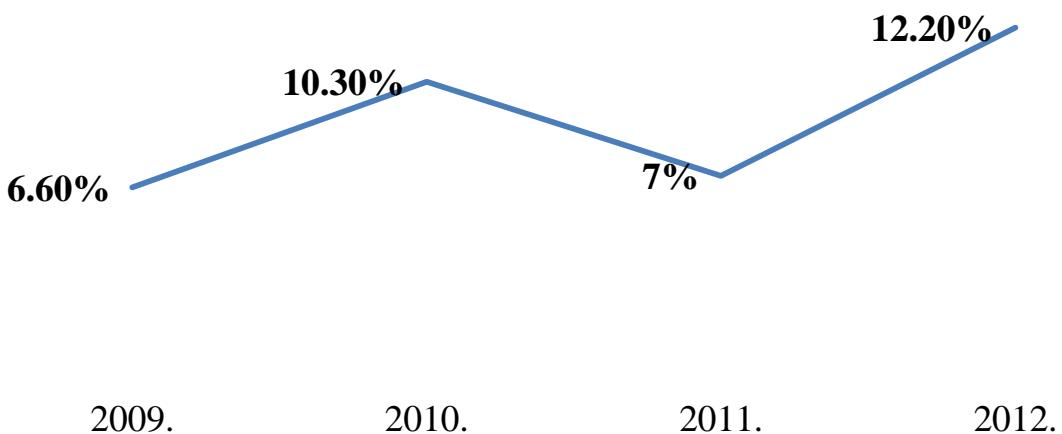
Regionalni Bruto društveni proizvod

Regionalni BDP za period 2009-2012 (po statističkim regionima NUTS2) u mil. dinara

T E R I T O R I J A	Bruto domaći proizvod u mil.RSD				Index			Učešće regiona			
	2009	2010	2011	2012	2010/ 2009	2011/ 2010	2012/ 2011	2009.	2010.	2011.	2012.
REPUBLIKA SRBIJA	2.713.206	2.881.891	3.204.363	3.386.169	106,2	111,2	105,5	100	100	100	100
Beogradski region	1.083.899	1.152.005	1.270.003	1.341.394	106,3	110,2	105,5	39,9	40,0	39,6	39,6
Region Vojvodine	694.254	748.673	858.667	927.907	107,8	114,7	107,9	25,6	26,0	26,8	27,4
Region Šumadije i Zapadne Srbije	543.348	562.911	609.333	642.145	103,6	108,2	105,2	20	19,5	19,0	19,0
Region Južne i Istočne Srbije	391.704	418.302	466.359	474.723	106,8	111,5	101,7	14,4	14,5	14,6	14,0

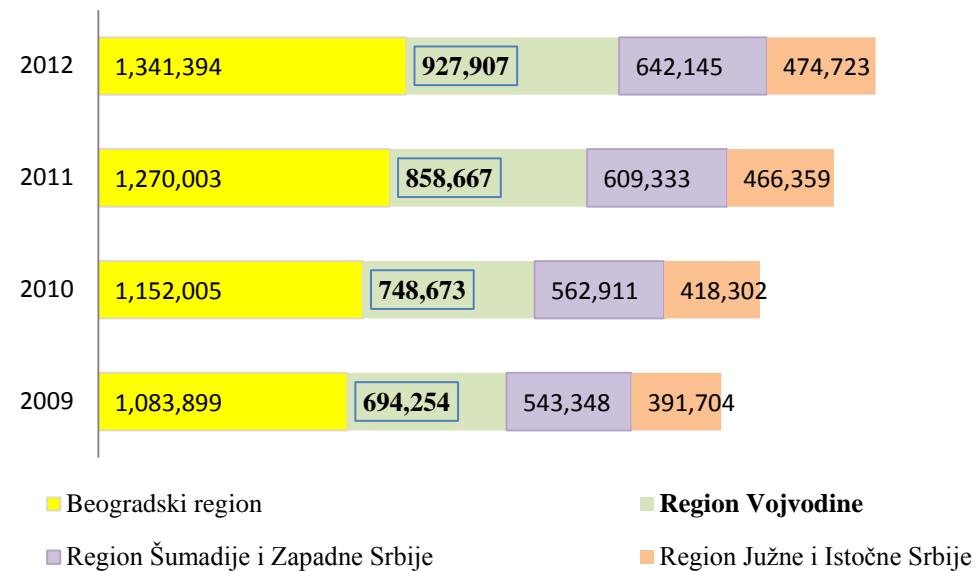
Izvor:RZS, obrada PKV

Kretanje godišnje stope inflacije 2009-2012.

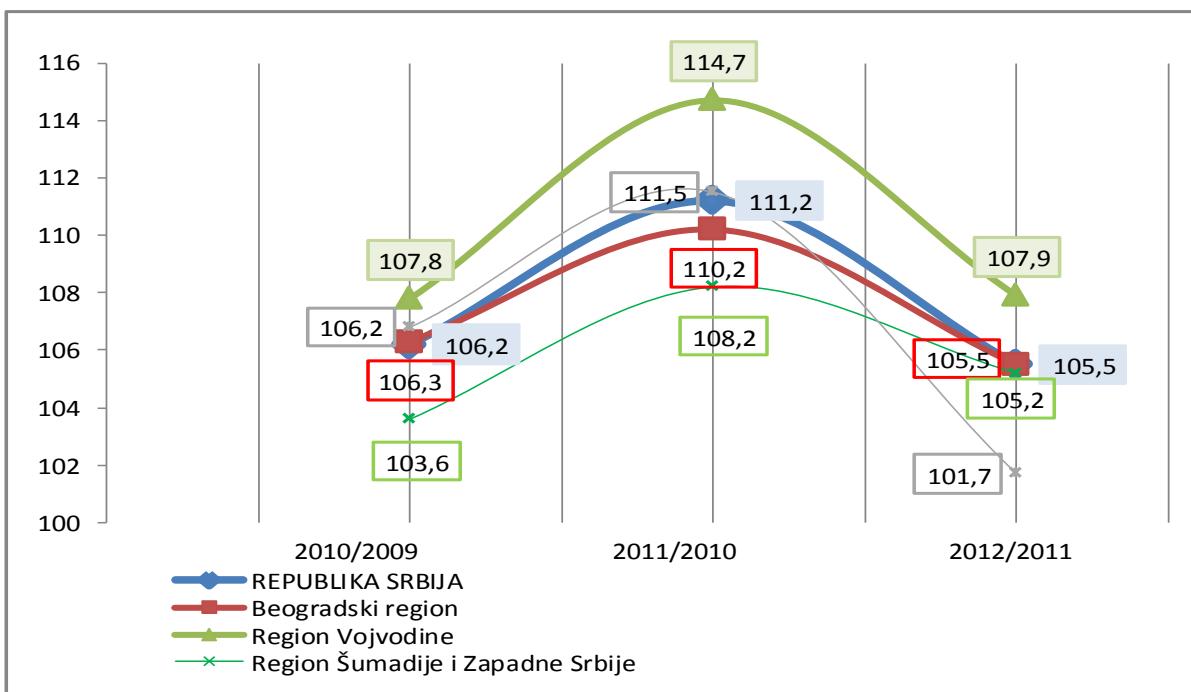
Izvor:RZS, obrada PKV

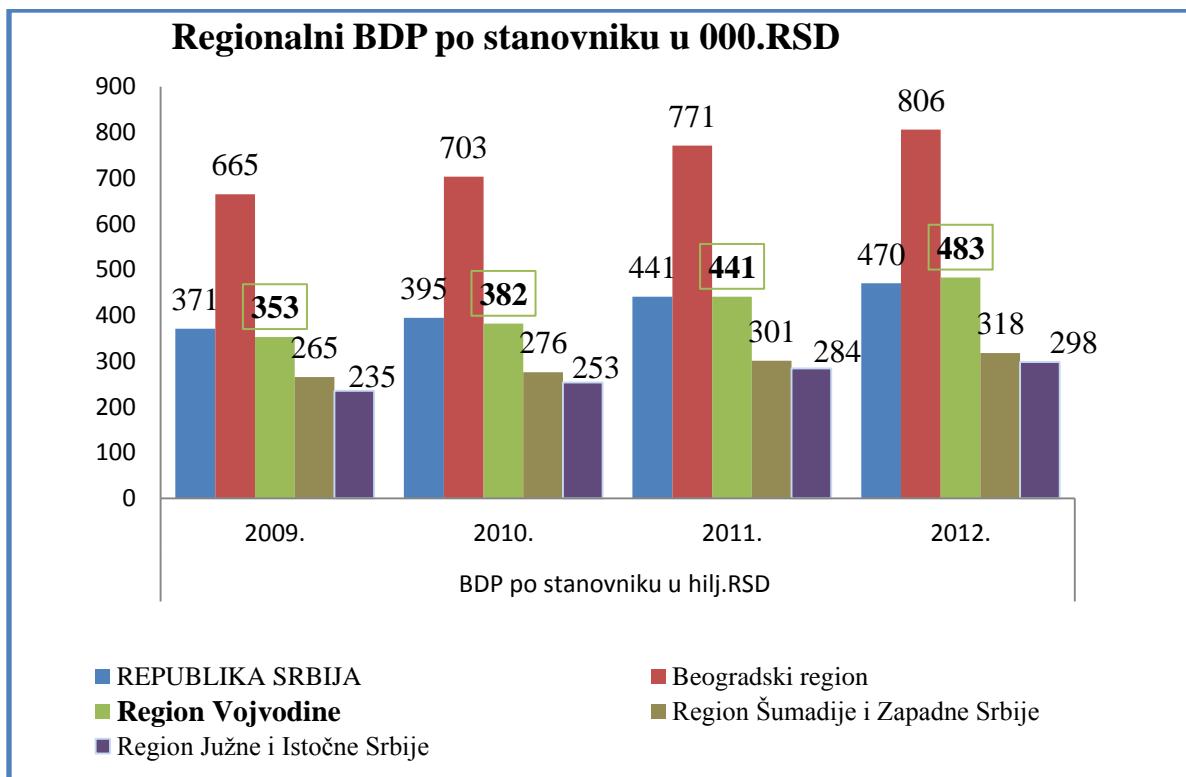
Regionalni BDP u mil RSD od 2009-2012

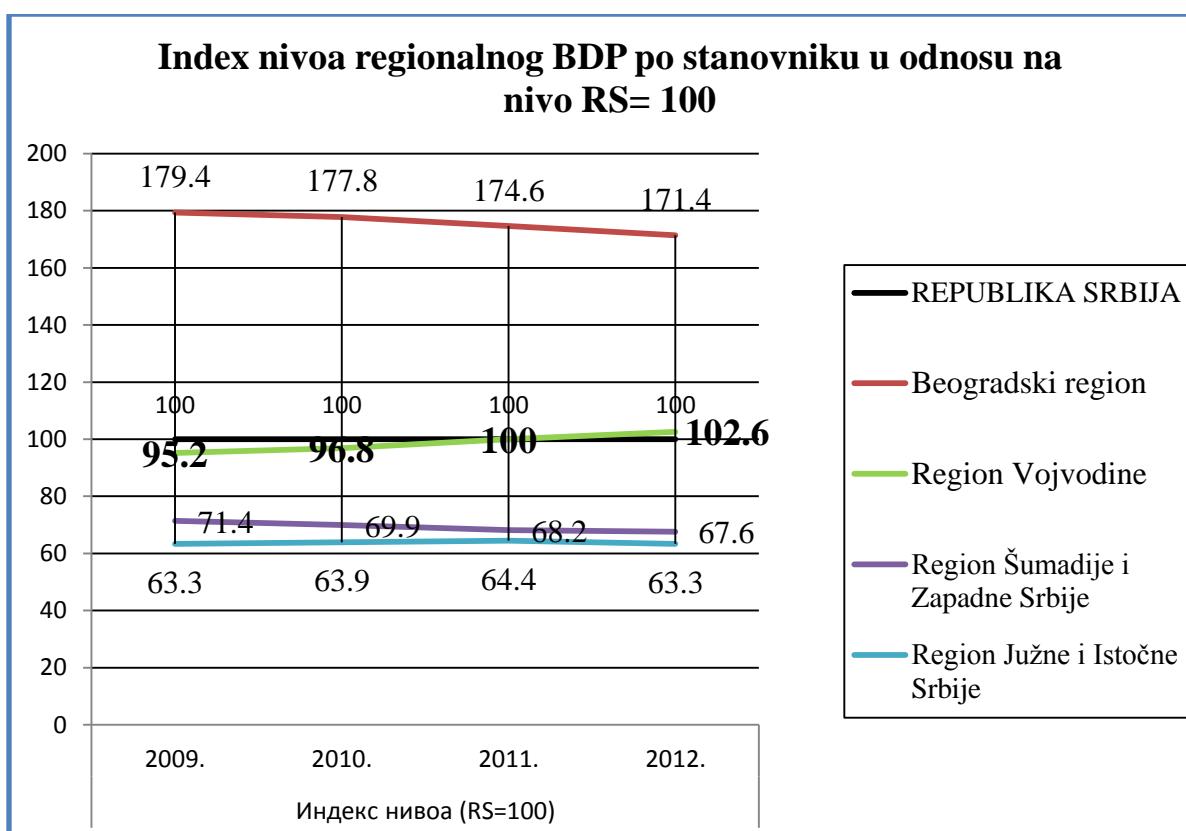
Izvor:RZS, obrada PKV

Kretanje regionalnog BDP u periodu 2009-2012.godina

Izvor:RZS, obrada PKV

Izvor:RZS, obrada PKV

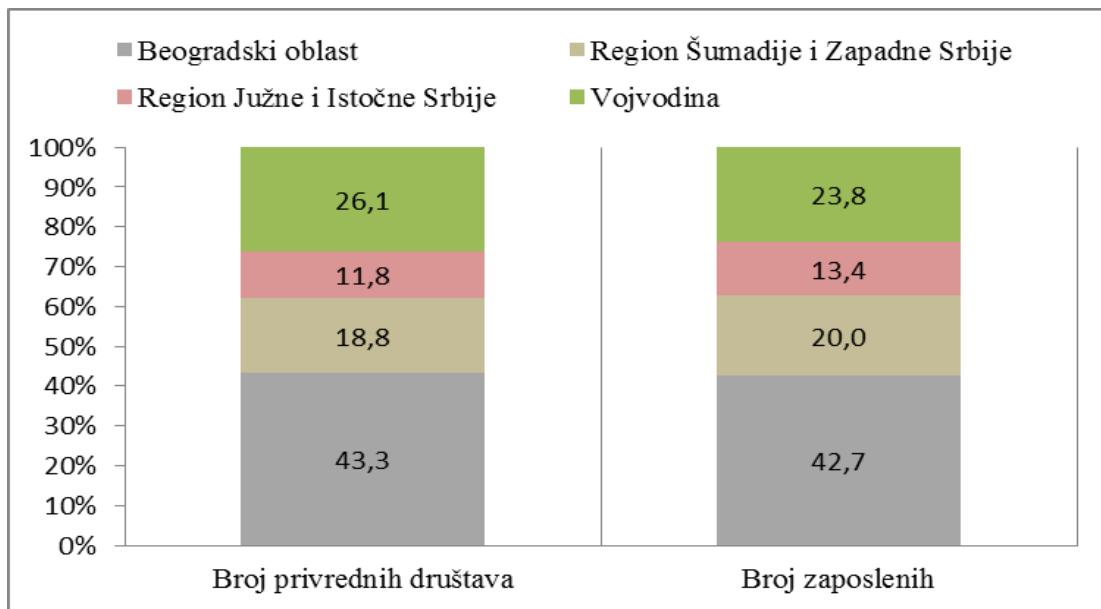
2. Finansijsko poslovanje privrednih društava u 2012.g./2011.g.

Pregled promena broja privrednih društava, zaposlenih i ukupnog prihoda sa aspekta veličine i teritorijalnog rasporeda u 2012. i 2011.g.

OPIS	BROJ PRIVREDNIH			BROJ ZAPOSLENIH			UKUPAN PRIHOD U MLRD.DIN.		
	2012	2011	ind.	2012	2011	ind.	2.012	2.011	ind.
Privredna društva po veličini -ukupno	92,157	93,096	99,0	1004,336	1018,717	98,6	8.693,45	8.108,91	107,2
Mala	88,354	89,439	98,8	363,285	375,226	96,8	2.126,48	2.091,50	101,7
Srednja	2,866	2,805	102,2	207,936	217,134	95,8	1.545,54	1.451,60	106,5
Velika	0,937	0,852	110,0	433,115	426,357	101,6	5.021,42	4.565,80	110,0
Centralna Srbija	67.675	68.371	99,0	757.483	767.538	98,7	6.156,48	5.813,02	105,9
Beogradska oblast	39.645	39.691	99,9	424.426	429.038	98,9	4.117,97	3.917,48	105,1
Reg.Šum. i Zap.Sr.	17.255	17.673	97,6	199.310	200.866	99,2	1.268,34	1.109,27	114,3
Reg. Juž. i Istoč.Sr.	10.775	11.007	97,9	133.747	137.634	97,2	770,17	786,26	98,0
Vojvodina	23.860	24.065	99,1	236.996	241.387	98,2	2.518,82	2.277,46	110,6

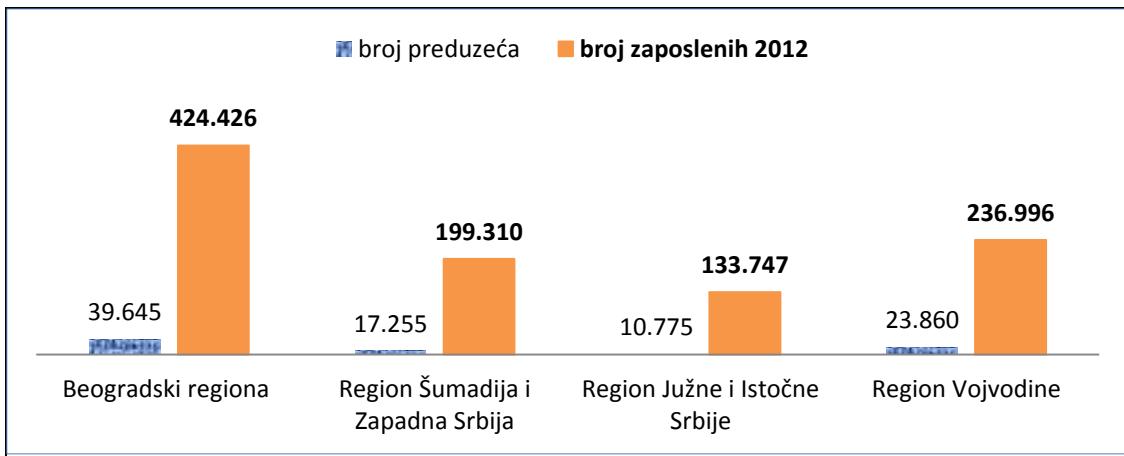
Izvor: APR, obrada PKS

Struktura broja privrednih društava i broja zaposlenih po regionima u 2012.

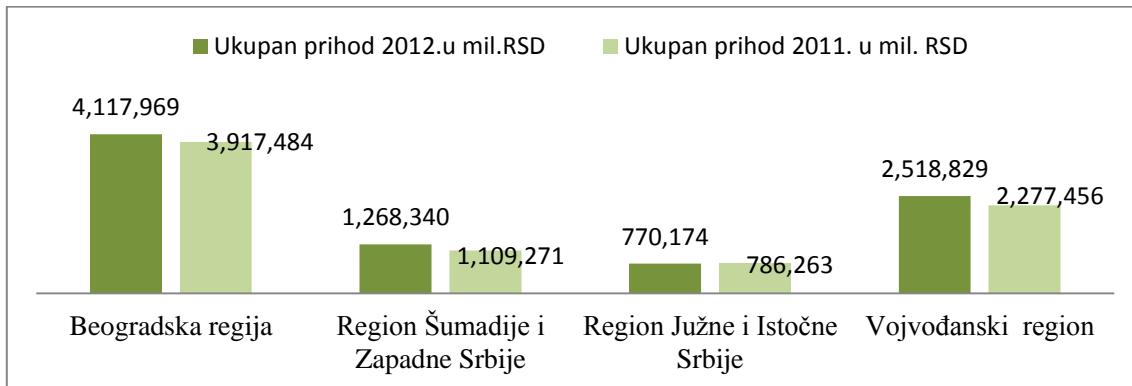
Izvor: APR, obrada PKS

Pregled broja preduzeća i zaposlenih radnika (stanje 31.12.2012.g.)

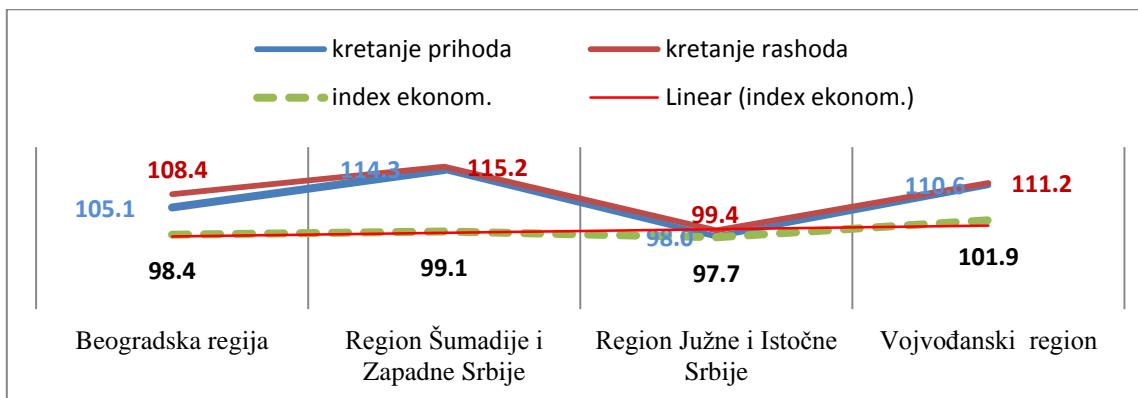
Izvor: APR, obrada PKS

Pregled ukupnog prihoda po regionima u 2012. i 2011. u mil. RSD

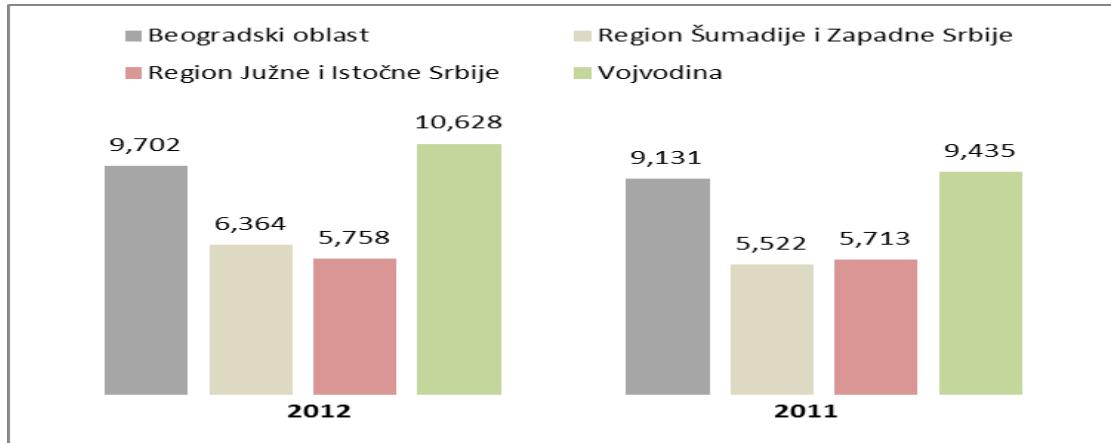
Izvor: APR, obrada PKS

Pregled kretanja ukupnog prihoda, ukupnih rashoda i ekonomičnost proizvodnje privrednih društava po regionima u 2012.

Izvor: APR, obrada PKS

Pregled ostvarenog ukupnog prihoda po zaposlenom u privrednim društvima regiona R Srbije u 2012. i 2011. u mil. RSD

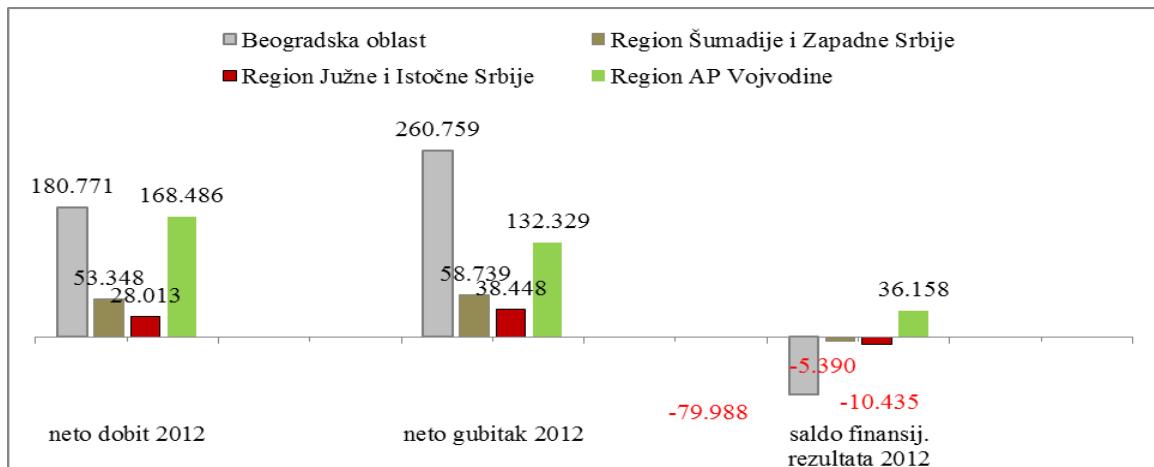
Izvor: APR, obrada PKS

Pregled strukture salda finansijskog rezultata poslovanja privrednih društava po regionima u 2012.i 2011.u mil.din.

Naziv regiona i oblasti	neto dobit 2012	neto gubitak 2012	saldo finansij. rezultata 2012	pozitivan neto fin. rezultat 2012.	negativan neto fin. rezultat 2012.	neto dobit 2011	neto gubitak 2011	saldo finansij. rezultata 2011	pozitivan neto fin. rezultat 2011	negativan neto fin. rezultat 2011
Beogradsko oblast	180.771	260.759	-79.988		79.987	214.803	181.484	33.318	33.318	
Region Šumadije i Zapadne Srbije	53.348	58.739	-5.390	10.526	14.975	51.214	56.708	-5.493	13.891	19.363
Region Južne i Istočne Srbije	28.013	38.448	-10.435	3.901	13.610	36.427	46.252	-9.826	13.781	23.373
Region AP Vojvodine	168.486	132.329	36.158	36.158		155.325	107.242	48.084	48.084	
Ukupno	430.619	490.275	-59.655	50.584	108.572	457.769	391.686	66.083	109.074	42.736

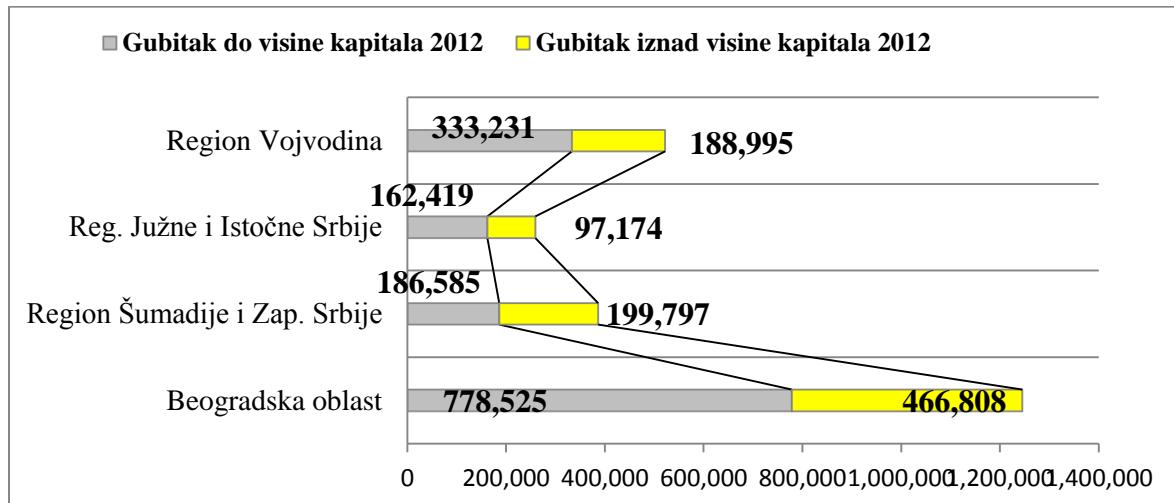
Izvor: APR, obrada PKS

Struktura salda finansijskog rezultata poslovanja privrednih društava po regionima u 2012.

Izvor: APR, obrada PKS

Pregled strukture stanja kumuliranih gubitaka privrednih društava po regionima na kraju 2012.u mil.din.

Izvor: APR, obrada PKS

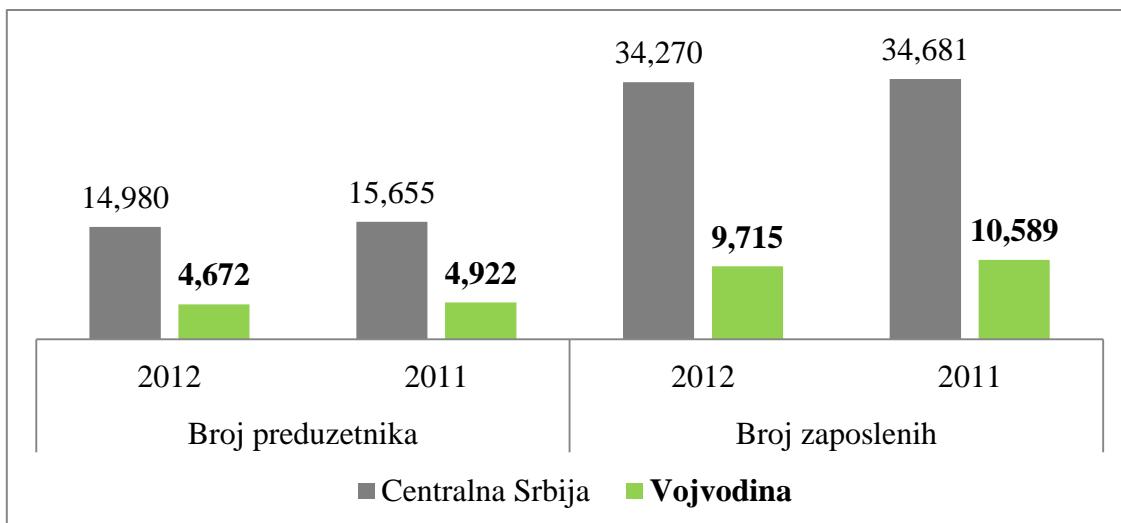
2.a. Finansijsko poslovanje preduzetnika u 2012.g./2011.g.

Uporedni pregled broja preduzetnika, zaposlenih i ukupanog prihoda

Teritorijalni raspored	Broj preduzetnika			Broj zaposlenih			Ukupni prihodi u mlrd.din.		
	2012.	2011.	ind.	2012.	2011.	ind.	2012.	2011.	ind.
Centralna Srbija	14.980	15.655	95,7	34.270	34.681	98,8	162,90	156,04	104,4
Vojvodina	4.672	4.922	94,9	9.715	10.589	91,7	50,65	47,43	106,8

Izvor: APR, obrada PKS

Uporedni pregled broja preduzetnika i zaposlenih

Uporedni pregled ukupnog prihoda i finansijskog rezultata preduzetnika po teritorijalnom rasporedu u mil.din.

